

Ruimtelijke onderbouwing
Realisatie loods t.b.v. bedrijfsvoering groenbedrijf
Heyendaalseweg 1
Nieuw-Wehl
(gemeente Doetinchem)

Opdrachtgever : Groenbedrijf Rick Reulink
Projectnummer : P2045.01
Project : Ruimtelijke onderbouwing Heyendaalseweg 1
Nieuw-Wehl
Datum : 21 mei 2013
Status : Definitief

Auteur:	Datum:
Dhr. J. Geerdink	21 mei 2013

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1.	Aanleiding en doelstelling	4
1.2.	Plangebied en bestaande situatie	5
2.	Planlocatie	6
2.1.	Bouwgeschiedenis en Ruimtelijke structuur.....	6
2.2.	Functies.....	9
2.3.	Ontwikkelingen	11
2.4.	Landschappelijke inpassing	14
3.	Toetsing aan beleid	17
3.1.	Rijksbeleid	17
3.2.	Provinciaal beleid.....	17
3.2.1.	Provinciale Structuurvisie.....	17
3.2.2.	Ruimtelijke Verordening Gelderland	19
3.3.	Regionaal beleid.....	21
3.3.1.	Reconstructieplan Achterhoek en Liemers.....	21
3.3.2.	Landschapsontwikkelingsplan	22
3.4.	Gemeentelijk beleid.....	24
3.4.1.	Welstandsnota 2011	24
3.4.2.	Bestemmingsplan “Parapluzoening Buitengebied”	27
3.4.3.	Bestemmingsplan “Buitengebied Wehl 2002”	27
4.	Milieutechnische en ruimtelijke aspecten	29
4.1.	Bodemkwaliteit	29
4.2.	Akoestiek	30
4.3.	Geurhinder	31
4.4.	Externe veiligheid	32
4.5.	Watertoets	33
4.6.	Cultuurhistorie en Archeologie	35
4.7.	Flora & Fauna	37
4.8.	Luchtkwaliteit	38
4.9.	Molenbiotop.....	39
4.10.	Verkeer en parkeren.....	43
4.10.1.	Verkeer.....	43
4.10.2.	Parkeren	43
4.11.	Duurzame verstedelijking	44
5.	Economische uitvoerbaarheid	45

Afbeeldingen

Figuur 1	Luchtfoto planlocatie (Google Maps).....	7
Figuur 2	Ligging planlocatie op historische topografische kaarten (www.watwaswaar.nl) ..	8
Figuur 3	Topografische ondergrond huidige situatie.....	9
Figuur 4	Schematische weergave huidige situatie planlocatie	9
Figuur 5	Foto's van huidige situatie planlocatie.....	10
Figuur 6	Planlocatie in gewenste situatie	12
Figuur 7	Ontwerptekeningen nieuw te realiseren loods.....	13
Figuur 8	Landschappelijke inpassing planlocatie.....	16
Figuur 9	Uitsnede Beleidskaart Ruimtelijke Structuur.....	18
Figuur 10	Uitsnede zoneringskaart Reconstructieplan Achterhoek en Liemers.....	21
Figuur 11	Uitsnede kaart Deelgebieden rondom Doetinchem.....	22
Figuur 12	Uitsnede kaart Welstandsnota 2011 Doetinchem	25
Figuur 13	Uitsnede vigerend bestemmingsplan Buitengebied Wehl 2002	27
Figuur 14	Uitsnede archeologische Maatregelenkaart gemeente Doetinchem.....	36
Figuur 15	Uitsnede plankaart 1 VOBP Buitengebied 2012.....	39
Figuur 16	Hoogteprofiel tussen planlocatie en molen (www.ahn.nl)	42
Figuur 17	Foto molen Bernadette (bron: www.wehl.net)	42

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

Op de planlocatie Heyendaalseweg 1 te Nieuw-Wehl (gemeente Doetinchem) is de bestaande woning Heyendaalseweg 1 inclusief diverse opstallen aanwezig. In één van de opstallen is divers materieel van het bedrijf Groenbedrijf Rick Reulink gestald. Omdat deze bestaande loods te klein is, is de initiatiefnemer voornemens om de bestaande (door het groenbedrijf gebruikte) loods te amoveren en een nieuwe (grotere) loods te bouwen op het perceel. Aangezien de bedrijfsvoering van het Groenbedrijf in strijd is met de geldende woonbestemming op de planlocatie, zal tevens de bestemming op het perceel dienen te worden gewijzigd naar een bedrijfsbestemming.

De wens om de huidige loods te vervangen door een nieuwe grotere loods komt voort uit het feit dat de huidige loods te klein is om het materieel van het groenbedrijf volledig binnen te stallen. Met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden beschikt het bedrijf over meerdere tractoren, aanhangwagens en machines zoals ondermeer een takkenversnipperaar. Een loods met een groter oppervlak is noodzakelijk om de genoemde machines inpandig te kunnen opslaan.

De voorgenomen nieuwbouw van een loods t.b.v. de bedrijfsvoering van het groenbedrijf Rick Reulink is in strijd met de regels uit het vigerend bestemmingsplan Buitengebied Wehl 2002. De initiatiefnemer wil graag van de gelegenheid gebruik maken, daar de gemeente Doetinchem momenteel bezig is met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan Buitengebied, om de bestemming op de planlocatie te wijzigen naar een bedrijfsbestemming, meer specifiek een groenbedrijf. Het college heeft medewerking toegezegd om de raad te adviseren om bij de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied deze ontwikkeling positief te verwerken als gewijzigde vaststelling.

Daartoe heeft de gemeente Doetinchem verzocht middels een Ruimtelijke onderbouwing aan te tonen dat het initiatief noch op ruimtelijke noch op milieutechnische of andere belemmeringen stuit. Om een invulling te geven aan de door de gemeente Doetinchem gevraagde informatie, is door Kobessen Milieu B.V. te Arnhem een Ruimtelijke onderbouwing opgesteld, waarin op bovengenoemde aspecten wordt ingegaan. Ten behoeve van enkele aspecten zijn aanvullende haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd, waarvan de rapportages als bijlage bij deze Ruimtelijke onderbouwing zijn gevoegd. Beschrijvingen van de belangrijkste conclusies uit de rapportages van de uitgevoerde haalbaarheidsonderzoeken zijn in de Ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

1.2. Plangebied en bestaande situatie

De planlocatie Heyendaalseweg 1 ligt in het buitengebied van de gemeente Doetinchem, tussen de kernen Nieuw-Wehl en Wehl. De planlocatie wordt middels twee toegangswegen ontsloten op de Heyendaalseweg (oostelijke toegangsweg) en Kerkhofweg (westelijke toegangsweg). De planlocatie ligt globaal ingeklemd tussen de wegen Kerkhofweg, Heyendaalseweg en de Nieuw Wehlseweg.

Ten oosten van de planlocatie is de locatie Heyendaalsweg 1a gelegen, een locatie waar in de huidige situatie op kleine schaal zorg wordt verleend. Recent is door de gemeente Doetinchem een omgevingsvergunning verleend voor het nieuw bouwen van een zorgwoning met bijgebouwen en het verbouwen van de bestaande woning, ten behoeve van het uitbreiden van de zorgcapaciteit.

Ten zuidwesten van de planlocatie zijn de woningen Nieuw Wehlseweg 12 en Nieuw Wehlseweg 12a te Wehl gelegen. Dit betreft in beide gevallen burgerwoningen.

2. Planlocatie

2.1. Bouwgeschiedenis en Ruimtelijke structuur

Reeds op de kaart uit 1901 is sprake van een zekere inrichting van het perceel met bebouwing en groen. De ontsluiting van het perceel op zowel de Kerkhofweg en de Heyendaalseweg is in 1901 duidelijk al aanwezig. De bebouwing ten oosten van de planlocatie (o.a. Heyendaalseweg 1a) wordt pas later (na 1931) gerealiseerd.

De ontwikkeling van de locatie en haar omgeving is gekoppeld aan de ligging op de dekzandrug en de daarop gevormde es waarop zich de dorpen Wehl en Nieuw-Wehl zijn gelegen. De es strekt zich uit op de dekzandrug tussen Wehl en toen nog Achterwehl, thans Nieuw-Wehl. De gronden rond de locatie zijn in gebruik als bouwgrond. Duidelijk is dat juist ten oosten van de locatie een glooiing van de es aanwezig was. In de directe omgeving waren ook kleine bosschages aanwezig. Later is zichtbaar dat de eenheid van de grote es minder zichtbaar is. Het lijkt er op dat er meer en meer eenmansessen zijn ontstaan. Daartussen zijn meer graslanden gekomen. Dit proces, dat de es minder herkenbaar wordt, zet zich door tot in de 21ste eeuw. Door de jaren heen komt bij Kleindorp meer bebouwing. De Kerkhofweg vormt een verbinding tussen Kleindorp en Nieuw-Wehl. Vanaf 1963 vestigt zich in Nieuw-Wehl zich de zorginstelling Fatima. Deze zorginstelling leidt tot een forse vergroting van de bebouwing van Nieuw-Wehl. Door de jaren heen is de rand van de es steeds minder zichtbaar geworden. Toch zijn er op en aan de rand van de es herkenbaar grotere bebouwingsclusters aanwezig.¹

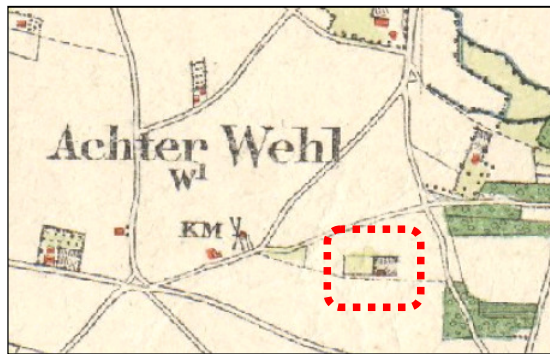
In onderstaande figuren is de ligging van de planlocatie in haar omgeving weergegeven middels een luchtfoto (aan de linkerzijde de rand van de bebouwde kom van Nieuw-Wehl), alsmede de ligging van de planlocatie op diverse historische kaarten.

¹ Bron: Ruimtelijke onderbouwing Heyendaalseweg 1a, Nieuw-Wehl, Oostzee Stedenbouw, project BDUO10, d.d. 13 november 2012

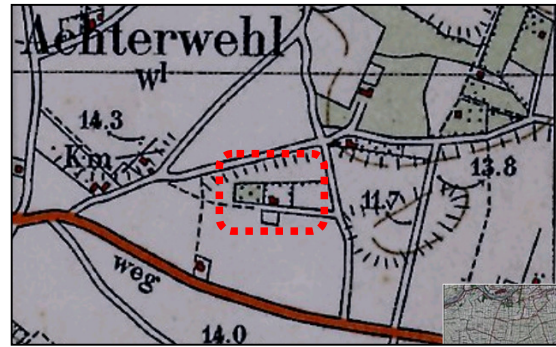
Figuur 1 Luchtfoto planlocatie (Google Maps)

Figuur 2 Ligging planlocatie op historische topografische kaarten (www.watwaswaar.nl)

Topografische kaart 1901

Topografische kaart 1931

Topografische kaart 1977

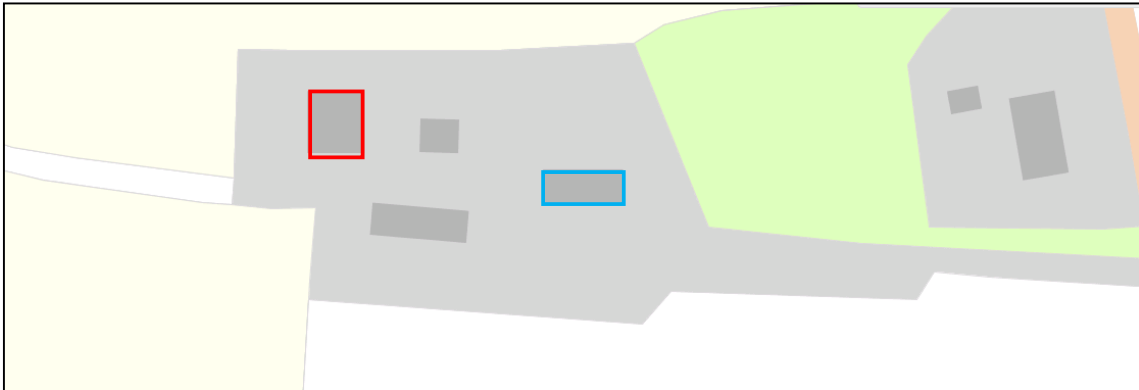

Topografische kaart 1995

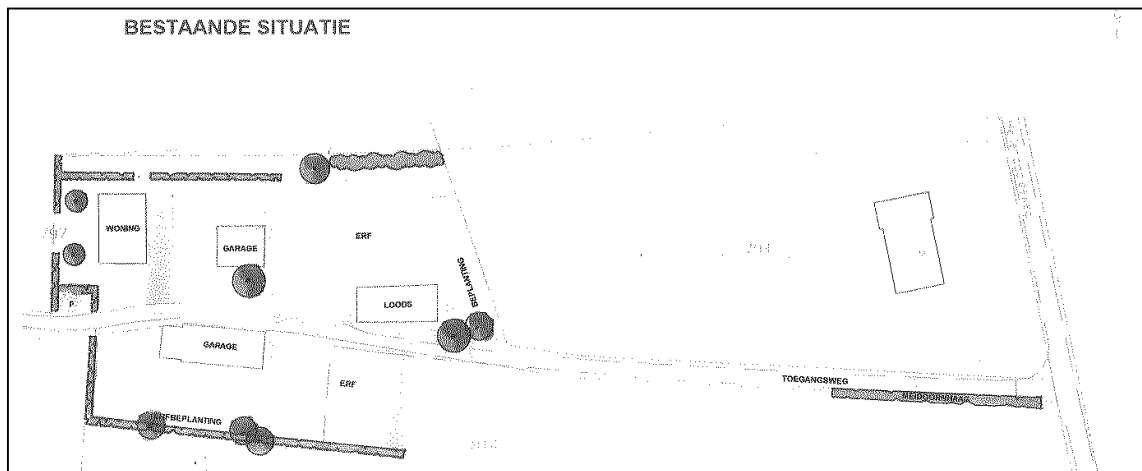
2.2. Functies

De planlocatie Heyendaalseweg 1 te Nieuw-Wehl omvat de bestaande woning Heyendaalseweg 1 (rood kader), alsmede een drietal bijgebouwen. De met een blauw kader weergegeven loods betreft de loods die in het kader van de ontwikkelingen op de planlocatie wordt gesloopt en wordt vervangen door een nieuwe loods t.b.v. de bedrijfsvoering van het groenbedrijf Rick Reulink. De overige bijgebouwen blijven gehandhaafd bij de bestaande woning. Aan de rechterzijde van onderstaande figuur is de ligging van de locatie Heyendaalseweg 1a weergegeven.

Figuur 3 Topografische ondergrond huidige situatie

Figuur 4 Schematische weergave huidige situatie planlocatie

Figuur 5 Foto's van huidige situatie planlocatie

*Links de te slopen loods, aan rechterzijde de locatie van de nieuwe loods.
Centraal de bestaande toegangsweg richting Heyendaalseweg*

*Centraal het bestaande woonhuis, met aan weerszijden de te handhaven bijgebouwen,
gezien vanaf locatie nieuw te realiseren loods. Op de achtergrond de molen Bernadette.*

2.3. Ontwikkelingen

De initiatiefnemer is voornemens om één van de bestaande opstallen op de locatie, een loods, te amoveren en in ruil hiervoor een nieuwe, grotere loods te realiseren. Het bestaande woonhuis op de planlocatie, alsmede twee bijgebouwen (behorende bij het woonhuis) worden op de planlocatie behouden.

De nieuw te realiseren loods (in figuur 6 schematisch, als blauw kader, weergegeven) heeft een grondoppervlakte van circa 500 m². De nieuwe loods zal gebruikt worden voor (met name) de opslag van en onderhoud aan materiaal en materieel in het kader van de bedrijfsvoering van Groenbedrijf Rick Reulink.

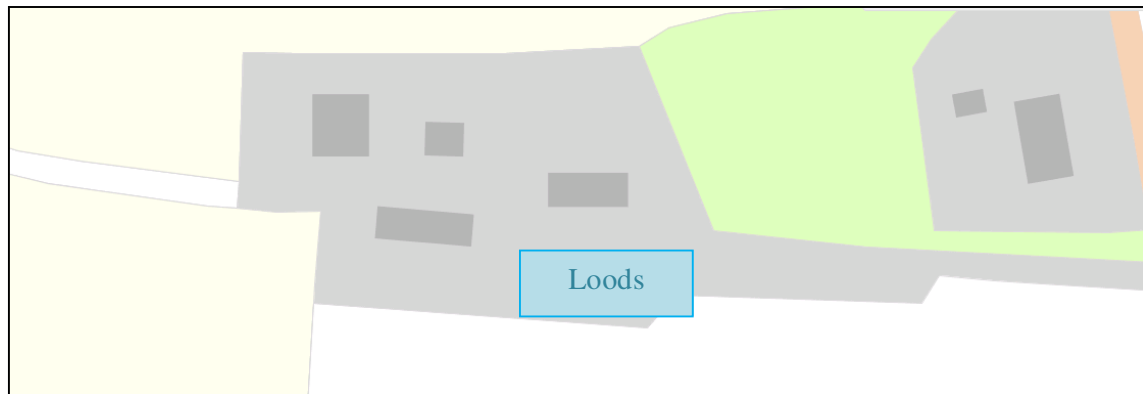
Met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden van het groenbedrijf beschikt initiatiefnemer over meerdere tractoren, aanhangwagens en machines zoals een takkenversnipperaar. Daarnaast slaat initiatiefnemer op de locatie houtsnippers en rondhout, afkomstig van de eigen bedrijfsvoering, op. Onderdeel van het verzoek aan de gemeente is ook om de buitenopslag van houtsnippers en rondhout in de nieuwe situatie toe te staan.

Het Groenbedrijf Rick Reulink is reeds jaren vanaf de huidige locatie actief, als éénmansbedrijf, in de boomverzorging. Dit is reeds bekend binnen de gemeente Doetinchem, de situatie wordt sinds 2005 door de gemeente gedoogd. Om de situatie van gedoging te beëindigen en de bedrijfsvoering op de planlocatie te legaliseren, is de wens van de initiatiefnemer om de bedrijfsactiviteiten op de planlocatie te legaliseren. De bedrijfsactiviteiten van het groenbedrijf zijn momenteel niet passend binnen de bestaande woonbestemming op de planlocatie. Onderdeel van de ontwikkeling is dan ook het wijzigen van de bestemming op de planlocatie naar een bedrijfsbestemming. Hierbij zal het bestaande woonhuis worden aangemerkt als bedrijfswoning.

Er is in het kader van de ontwikkelingen onderzoek gedaan naar een verplaatsing van het bedrijf naar een perceel op een bestaand bedrijventerrein. Buiten dat dit voor de initiatiefnemer ongewenst is vanwege de binding met de planlocatie (in eigendom van de ouders van de initiatiefnemer), zijn de kosten die gepaard gaan met het verplaatsen van het bedrijf naar een andere locatie, met name aankoop geschikte kavel, een grote belemmering. De kosten hiervoor zijn in verhouding tot de geringe omzet van het éénmansbedrijf (ca. € 100.000 – 150.000 per jaar) erg hoog en feitelijk onbetaalbaar. Daarbij zijn de werkzaamheden die door het bedrijf uitgevoerd worden erg gebonden aan het buitengebied, waardoor verplaatsing naar een bedrijventerrein vanuit logistieke zin ongewenst is.

De te slopen schuur is qua grondoppervlak ruimschoots kleiner (circa 16 x 7 meter = 112 m²) dan de te realiseren loods (circa 500 m² grondoppervlak). Om dit mogelijk te maken, is een verevening noodzakelijk. Deze verevening zal plaatsvinden middels het ontwikkelen van natuur (groeninrichting) van delen van de locatie, om zodoende een bijdrage te leveren aan de natuurinrichting van het buitengebied van de gemeente Doetinchem. Hiertoe is een inrichtingsplan opgesteld, welke in paragraaf 1.2.4 nader wordt beschreven. De richtlijnen, zoals vastgelegd in bijlagen 1 t/m 3 van het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Doetinchem, zijn hierbij als basis aangehouden.

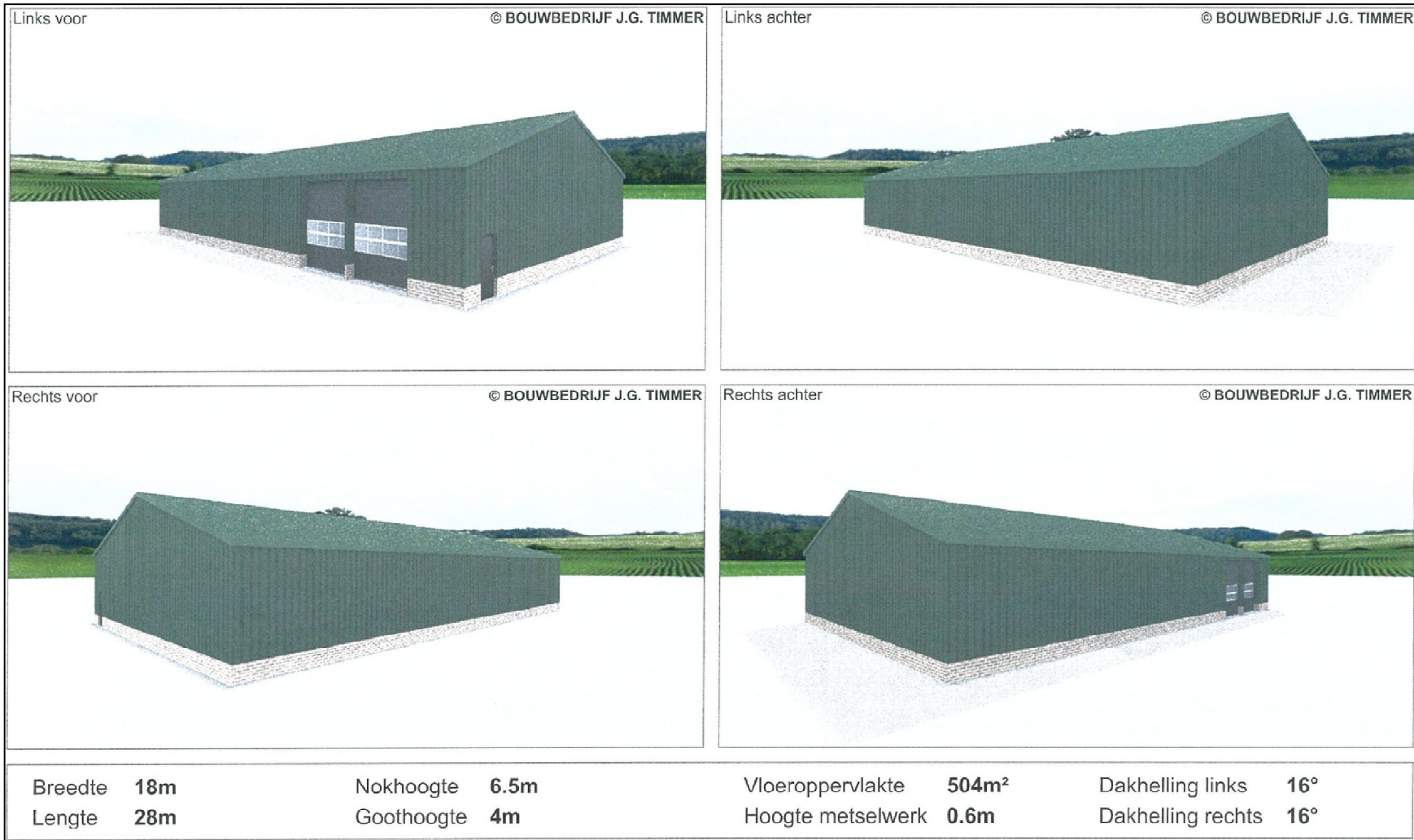
Figuur 6 Planlocatie in gewenste situatie

Op navolgende pagina zijn ontwerptekeningen van de nieuw te realiseren loods opgenomen. Het betreft een ontwerp, dat nog door de Welstand van de gemeente Doetinchem dient te worden getoetst. Enige toelichting bij het ontwerp:

- Het dak wordt uitgevoerd met zwarte golfplaten met lichtplaten;
- Er worden twee roldeuren geplaatst, met een breedte van 6 meter (per stuk);
- De loods, links van de deuren, wordt ingericht als open lood, met 3 vakken van 7 meter breed, die in de toekomst eventueel tevens voorzien kunnen worden van schuif- of roldeuren.

Figuur 7 Ontwerptekeningen nieuw te realiseren loods

2.4. Landschappelijke inpassing

Op verzoek van de initiatiefnemers heeft Van Nature, adviseurs voor de buitenruimte, een landschappelijke inpassing opgesteld rond het erf van de planlocatie. Met de landschappelijke inpassing wordt beoogd een positieve bijdrage te leveren aan flora en fauna en landschapswaarden nabij de te realiseren loods.

Voorafgaand aan het maken van het inrichtingsplan zijn uitgangspunten opgesteld waaraan het ontwerp moet voldoen. Deze gaan vooral in op het versterken van de ruimtelijke kwaliteiten en het waarborgen van de bestaande kwaliteiten van het erf. De uitgangspunten die zijn gehanteerd in dit plan zijn een uitwerking van de richtlijnen, zoals beschreven in de Leidraad Toetsingskader Landschapselementen van de gemeente Doetinchem, zoals deze passen bij de ligging van de planlocatie in een Essenlandschap.

Met de inrichting wil Groenbedrijf Rick Reulink ernaar streven om meer groen rondom het erf te realiseren ter compensatie van de te bouwen loods. Door de aanplant op en rondom het erf zal het erf één ensemble vormen en als eenheid in het landschap passen. Met de aanleg van randbeplanting zal het aansluiten bij bestaande structuren van aangrenzende erven. De markant aanwezige bomen op het erf zullen gehandhaafd blijven.

De aanpassingen op de planlocatie bestaan in hoofdzaak uit:

- Realiseren van een nieuwe loods;
- Slopen van bestaande loods;
- Erfinrichting;
- Aanleg van een bloemrijk grasland;
- Uitbreiden van een bestaande knip-/scheerhaag;
- Aanplant van een houtwal aan de aangrenzende erven;
- Aanplant van een bossingel.

Met de aanpassingen zal het erf meer één geheel vormen in het verder vrij open landschap.

Realiseren van een nieuwe loods

In dit plan staat de loods gesitueerd aan de oostzijde van het erf. Hierdoor staat de loods met de dichte zijde naar de 'weerkant'. In paragraaf 1.2.3. wordt het ontwerp van de loods besproken.

Slopen van bestaande loods

In het voorgenomen plan zal de bestaande loods worden verwijderd. De locatie van de te slopen loods wordt ingericht als erf.

Erfinrichting

Het erf zal zo worden ingericht dat het hemelwater op vrij verval naar bestaande en te realiseren infiltratiesloten zal worden geleid.

Aanleg bloemrijk grasland

Nabij de nieuw te bouwen loods zal een klein bloemrijk graslandje worden aangelegd waarbij er ruimte en leefgebied is voor met name insecten.

Uitbreiding van een bestaande meidoornhaag

Bij de toegangsweg is al een meidoornhaag aanwezig. In het nieuw te realiseren plan zal deze meidoornhaag worden uitgebreid, zodat de totale toegangsweg wordt begeleidt door een meidoornhaag. Daarnaast zal rondom het te realiseren bloemrijk grasland en de loods de meidoornhaag doorlopen en aansluiten op de bestaande beukenhaag aan de westzijde van het erf, nabij het woonhuis. Hierdoor ontstaat er een mooi omsloten erfafscheiding.

Aanplant van houtwal aan de aangrenzende percelen

Aan de noordzijde van het erf zal een houtsingel worden gerealiseerd. Met het kiezen van deze locatie sluit de houtsingel direct aan op een bestaande houtsingel van een aangrenzend erf. Hierdoor ontstaat er een robuuste houtsingel en worden de twee kleinere met elkaar verbonden, waardoor het een grotere meerwaarde zal hebben voor met name de fauna. Hierdoor zal er een groter schuil- en leefgebied ontstaan voor vogels en kleine zoogdieren. Met de aanleg van deze houtsingel zal er inheemse beplanting worden gebruikt en zullen soorten gebruikt worden die passen binnen dit landschap.

De houtsingel zal worden dichtgeplant met de volgende soorten:

Soort	Ned. naam	Plantwijze	Plantafstand	Aanplantmaat
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Crataegus laevigata</i>	Meidoorn	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Sorbus aucuparia</i>	Lijsterbes	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Corylus avalana</i>	Hazelaar	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn	Wildverband	1,5 x 1,5	80 - 100

Aanplant van een bossingel

Aan de noordzijde zal een bossingel worden aangelegd. De soorten staan in onderstaande tabel weergegeven.

Soort	Ned. naam	Plantwijze	Plantafstand	Aanplantmaat
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Crataegus laevigata</i>	Meidoorn	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Sorbus aucuparia</i>	Lijsterbes	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Corylus avalana</i>	Hazelaar	Wildverband	1,5 x 1,5	80 – 100
<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn	Wildverband	1,5 x 1,5	80 - 100

Op de volgende pagina is een schematische weergave van de inrichting van de planlocatie, in de nieuwe situatie, weergegeven.

Afmetingen nieuw te realiseren erfinrichting

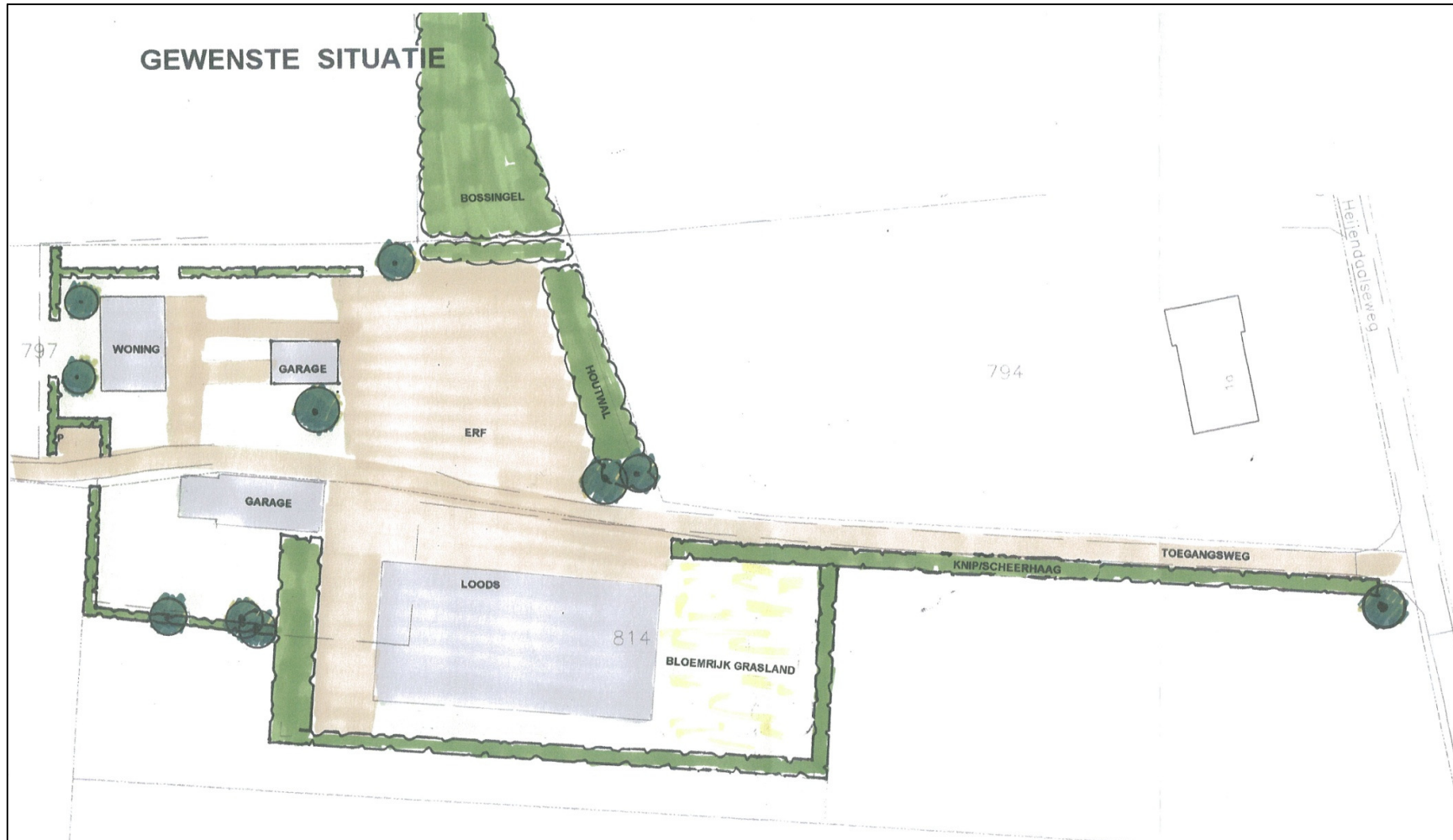
Om te kunnen toetsen aan de richtlijn ‘Verrekening bij landschappelijke inpassing’ (bijlage 1 bij OBP Buitengebied Doetinchem), is het van belang welke afmetingen de toe te voegen erfinrichting heeft.

Landschapselement	Norm ²	Lengte (m ¹)	Breedte (m ¹)	Oppervlakte (m ²)
Vlakvormige opgaande beplanting	400 m ²	28	6,5	182
(houtwal, bossingel)		32	15	480
Haag	500 m ¹	200	2,5	500
(knip-/scheerhaag)		28	5,5	154

Met de voorgestelde inrichting van de planlocatie wordt ruimschoots voldaan aan de vereisten vanuit de richtlijn ‘Verrekening bij landschappelijke inpassing’.

² Uitgaande van norm ‘te realiseren eenheden landschapselementen op percelen vanaf 2.000 m² – per 500 m², oppervlakte perceel circa 5.000 m².

Figuur 8 Landschappelijke inpassing planlocatie

3. Toetsing aan beleid

Om na te gaan of de voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie binnen de vigerende wet- en regelgeving mogelijk is, is een nadere beschrijving opgenomen van de vigerende (en relevante) wet- en regelgeving. De ontwikkelingen zijn vervolgens getoetst aan deze regelgeving.

3.1. Rijksbeleid

Het rijksbeleid ten aanzien van de ruimtelijke ordening is in hoofdlijnen vastgelegd in de Nota Ruimte. Gezien de kleinschalige omvang van de ontwikkelingen op de planlocatie, kan ervan uitgegaan worden dat er vanuit de Nota Ruimte geen relevante regelgeving van invloed is op de ontwikkelingen. Een nadere beschrijving van de Nota Ruimte is derhalve niet opgenomen.

3.2. Provinciaal beleid

3.2.1. Provinciale Structuurvisie

De provincie Gelderland bepaalt op hoofdlijnen de verdeling en het gebruik van de ruimte in Gelderland. Waar wonen en werken mensen, en waar krijgt de natuur de ruimte? Hoe de provincie Gelderland de ruimte wil verdelen en gebruiken staat in de algemene structuurvisie ruimtelijke ordening, voorheen het Streekplan Gelderland 2005. Op 29 juni 2005 is door Provinciale Staten van Gelderland het “Streekplan Gelderland 2005” vastgesteld. Het Streekplan Gelderland 2005 (sinds de invoering van de Wro in juli 2008 heeft het streekplan de status van structuurvisie) heeft als uitgangspunt ‘verbetering van de ruimtelijke kwaliteit’.

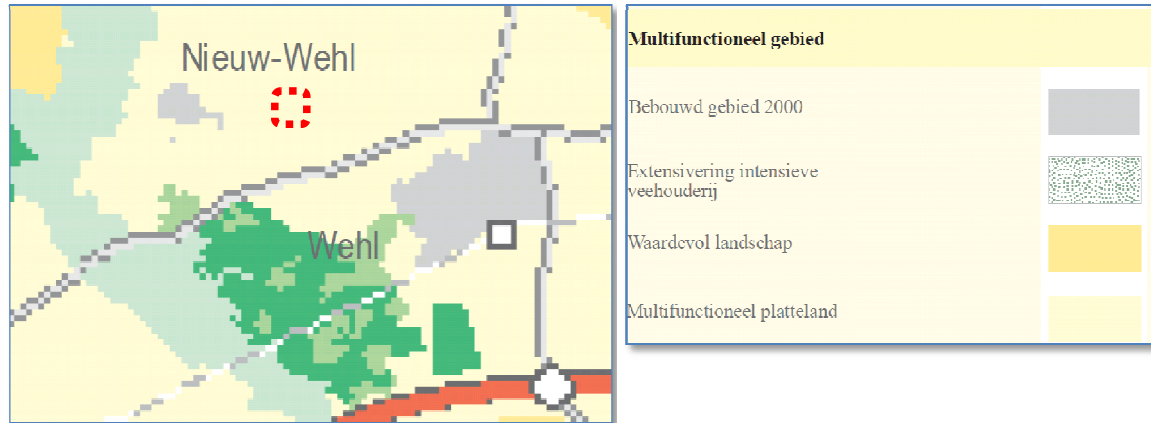
Het ruimtelijk beleid richt zich op de provinciaal ruimtelijke hoofdstructuur welke gevormd wordt door het groenblauwe raamwerk (natuur, water, landschap) en het rode raamwerk (wonen, werken, vervoer). In het groenblauwe raamwerk ligt het accent op het beschermen en versterken van aanwezige kwetsbare waarden en gebieden, in het rode raamwerk op het ontwikkelingsbeleid van stedelijke functies en intensieve land- en tuinbouwteelt. De gebieden die niet zijn ingedeeld in het groenblauwe of rode raamwerk, worden aangemerkt als multifunctioneel gebied. Dit gebied omvat de steden, dorpen, buurtschappen buiten de provinciaal ruimtelijke hoofdstructuur, waardevolle landschappen en het multifunctioneel platteland. In het provinciaal planologisch beleid wordt op deze gebieden geen expliciete provinciale sturing gericht.

Op de Beleidskaart Ruimtelijke structuur is de planlocatie gelegen binnen het multifunctioneel gebied, en heeft het de aanduiding Multifunctioneel platteland. In het provinciaal planologisch beleid wordt op deze gebieden geen expliciete provinciale sturing verricht. De vitaliteit van het multifunctionele platteland wordt bevorderd door planologische beleidsvrijheid te geven aan gemeenten onder andere wat betreft vitale steden en dorpen. De locatie is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied of een begrensd regionaal waterbergingsgebied. Hierdoor gelden geen extra verplichtingen ten opzichte van (grond)water.

Toetsing

Vanuit de Provinciale Structuurvisie is geen specifiek beleid van toepassing op de voorgenomen ontwikkelingen.

Figuur 9 Uitsnede Beleidskaart Ruimtelijke Structuur

3.2.2. Ruimtelijke Verordening Gelderland

In de Ruimtelijke Verordening Gelderland van 15 december 2010 staan de regels die de provincie Gelderland stelt aan de bestemmingsplannen van gemeenten. Een Ruimtelijke Verordening is een juridische vastlegging van de provinciale structuurvisie (voorheen Streekplan Gelderland 2005), streekplanuitwerkingen en -herzieningen. De provincie voegt in de Ruimtelijke Verordening geen nieuw beleid toe.

De regels in een ruimtelijke verordening kunnen betrekking hebben op het hele provinciale grondgebied of delen daarvan. In de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) staan regels over onderwerpen die van provinciaal belang zijn:

- verstedelijking
- wonen
- detailhandel
- recreatiewoningen en -parken
- glastuinbouw
- waterwingebied
- grondwaterbeschermingsgebied
- oppervlaktewater voor drinkwatervoorziening
- ecologische hoofdstructuur
- waardevol open gebied
- nationaal landschap.

Provinciale Staten stelden in december 2010 de RVG vast. Op 27 juni 2012 volgde een eerste herziening. Op 19 december 2012 volgde een tweede herziening. Een derde herziening van de RVG is in procedure.

In paragraaf 2.3 van de RVG zijn de voorwaarden opgenomen t.b.v. het toestaan van nieuwe bebouwing. In afwijking van het bepaalde in paragraaf 2.2 van de RVG kan in een bestemmingsplan nieuwe bebouwing ten behoeve van wonen en werken tevens mogelijk worden gemaakt:

- a. indien de nieuwe bebouwing functioneel gebonden is aan het buitengebied;
- b. in geval van functieverandering naar een niet-agrarische functie, mits 1) de functieverandering in overeenstemming is met een door Gedeputeerde Staten geaccordeerd regionaal beleidskader; 2) sprake is van de vervanging van bestaande bebouwing, met inbegrip van bouwwerken ten behoeve van glastuinbouw, door nieuwe bebouwing, welke leidt tot een substantiële vermindering van het bebouwde oppervlak; 3) buiten de concentratiegebieden glastuinbouw en de regionale clusters glastuinbouw gelegen; en 4) in de toelichting bij een bestemmingsplan wordt aangegeven op welke manier nieuwe bebouwing landschappelijk wordt ingepast;
- c. bij oprichting van nieuwe landgoederen, mits 1) sprake is van een substantiële verbetering van in de directe omgeving aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden van die omgeving, en 2) in de toelichting bij een bestemmingsplan wordt aangegeven op welke manier nieuwe bebouwing landschappelijk wordt ingepast;
- d. ten behoeve van uitbreiding van bestaande niet-agrarische bedrijvigheid tot een maximum van 20% van het bebouwd oppervlak, met dien verstande dat de maximale bedrijfsoppervlakte na uitbreiding niet groter is dan 375 m², waarbij een grotere uitbreiding kan worden toegestaan, indien deze uitbreiding in overeenstemming is met een door Gedeputeerde Staten geaccordeerd regionaal beleidskader;

Toetsing

In een bestemmingsplan is nieuwe bebouwing ten behoeve van wonen en werken slechts toegestaan:

- a. binnen bestaand stedelijk gebied,
- b. binnen de woningbouwcontour van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen,
- c. binnen de zoekrichting woningbouw van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen, mits 90% van de woningen wordt gebouwd in de betaalbare huur en/of koopsector, met dien verstande dat voor de gemeente Doesburg een percentage van 70 geldt,
- d. binnen de zoekzones bedrijventerreinen van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen,
- e. binnen de zoekzones wonen en werken uit de Streekplanuitwerking Zoekzones stedelijke functies en landschappelijke versterking.

Op de planlocatie is geen van bovenstaande situaties van toepassing. Vanuit paragraaf 2.3 van de RVG zijn echter situaties van toepassing die het mogelijk maken om op andere locaties alsnog nieuwe bebouwing toe te staan. In onderhavig geval is de voorwaarde “indien de nieuwe bebouwing functioneel gebonden is aan het buitengebied” van toepassing. De nieuw te realiseren loods, in ruil voor de sloop van een bestaande (kleinere) loods en het landschappelijk inrichten van het erf door middel van het aanplanten van diverse omvangrijke landschapselementen, is noodzakelijk ten behoeve van de bedrijfsvoering van het Groenbedrijf Rick Reuling. Het betreft een bedrijf dat werkzaam is in de bos-, boom- en landschapsverzorging en daartoe dus voornamelijk werkzaamheden uitvoert op locaties die gelegen zijn in het buitengebied. De werkzaamheden vinden voornamelijk plaats buiten de planlocatie, bijvoorbeeld langs wegen, in de bossen, op landgoederen en bij groenopslagen. Het plaatsen van het bedrijfspand op een perceel binnen een bestaand bedrijventerrein is, buiten de relatief grote financiële gevolgen voor het éénmansbedrijf, qua logistiek derhalve niet gewenst.

Hiermee kan gesteld worden dat de nieuwe bebouwing (de activiteiten die vanuit de nieuwe bebouwing worden uitgevoerd) functioneel gebonden zijn aan het buitengebied. Daarmee wordt voldaan aan de voorwaarde uit de RVG, paragraaf 2.3, onder a.

3.3. Regionaal beleid

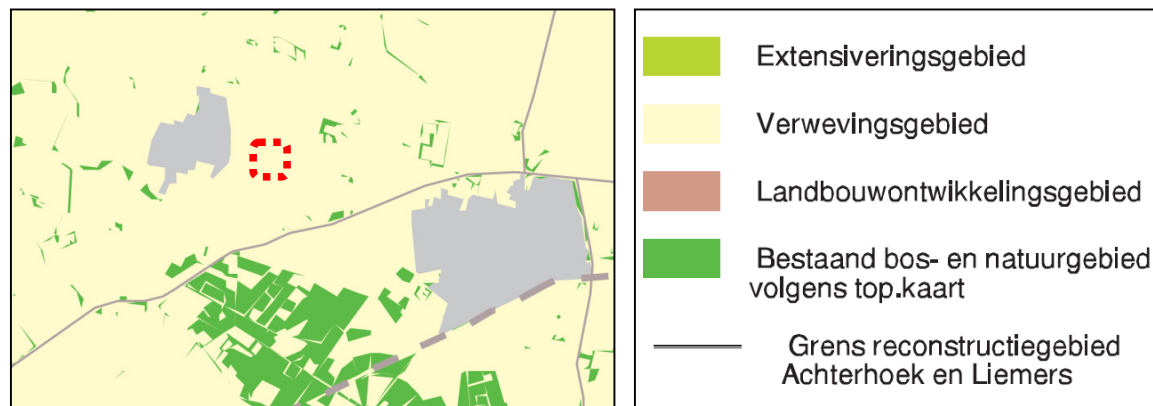
3.3.1. Reconstructieplan Achterhoek en Liemers

Provinciale Staten van Gelderland hebben op 23 februari 2005 het ‘Reconstructieplan Achterhoek en Liemers’ vastgesteld dat vervolgens op 5 april 2005 is goedgekeurd door het Rijk.

Het reconstructieplan Achterhoek en Liemers is nodig om de problemen die op het platteland spelen te kunnen aanpakken. In delen van het landelijk gebied zitten de (intensieve) landbouw, wonen, werken, recreatie, natuur en landschap elkaar te vaak in de weg. Het gevolg is dat vooral economisch belangrijke sectoren als landbouw en recreatie zich niet genoeg kunnen ontwikkelen en de kwaliteit van natuur, landschap en water te weinig verbetert. Om te komen tot een betere ruimtelijke functionele structuur is het reconstructiegebied in drie gebieden verdeeld, te weten: extensiveringsgebied, verwevingsgebied en landbouw-ontwikkelingsgebied. Elk gebied heeft een andere doelstelling ten aanzien van landgebruik en mogelijkheden.

De planlocatie is gelegen in het gebied dat in het reconstructieplan is aangewezen als verwevingsgebied (zie onderstaande figuur). Het beleid voor verwevingsgebieden is gericht op het bevorderen van een passende combinatie tussen landbouw, natuur, landschap, recreatie, werken en wonen met bijbehorende kwaliteiten. In verwevingsgebieden kunnen bestaande intensieve veehouderijen doorgroeien, maar is nieuwvestiging van intensieve veehouderij uitgesloten.

Figuur 10 Uitsnede zoneringskaart Reconstructieplan Achterhoek en Liemers

Toetsing

Vanuit het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers is, vanwege de ligging in een verwevingsgebied en de ligging buiten zones met specifiek beleid (bijv. Ecologische Hoofdstructuur, waardevolle wateren, weidevogelgebieden, grondwaterbeschermingsgebieden), geen specifiek beleid van toepassing.

3.3.2. Landschapsontwikkelingsplan

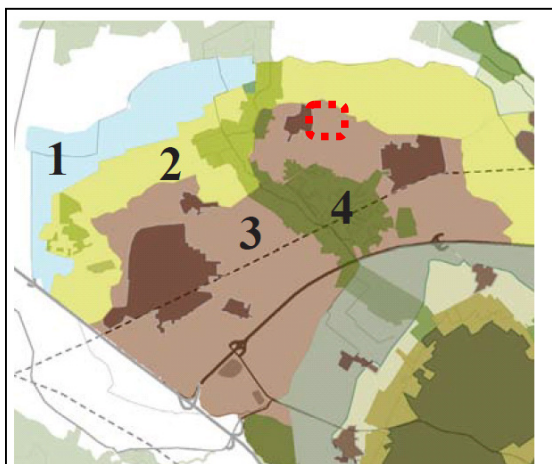
De gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek hebben gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan (LOP+) opgesteld waarin zij vastleggen hoe zij het historische cultuurlandschap willen beschermen, waar nodig verbeteren en vooral ook bruikbaar maken. Niet alleen natuur en landschap krijgen daarbij aandacht, maar ook economie, leefbaarheid, toerisme en recreatie. Daarom is er de + aan de term toegevoegd: LOP+.

Het doel van het LOP+ is de inrichting van het gebied vorm te geven. Het stimuleert gewenste ontwikkelingen, zoals het (opnieuw) aanleggen en beheren van landschapselementen, het realiseren van ecologische verbindingzones, het verbinden van recreatieve en economische activiteiten en het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen, zoals de verrommeling van het landschap.

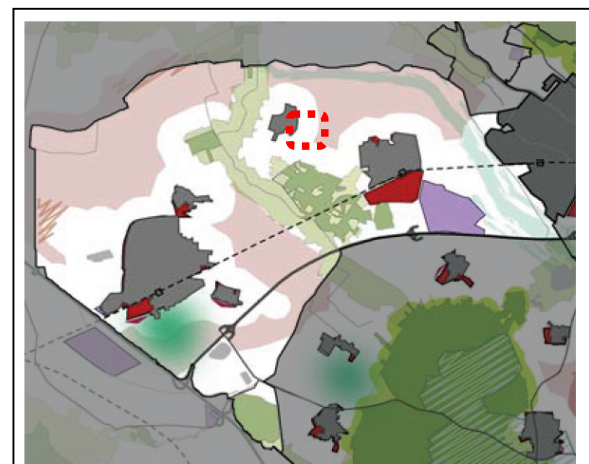
Op basis van landschappelijke samenhang is het grondgebied van Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek onderverdeeld in zeven kleinere gebieden. De drie gemeenten hebben voor elk gebied een aantal specifieke landschappelijke kenmerken geformuleerd met daarbij behorende opgaven. Per deelgebied is daarvoor een werkboek ontwikkeld, dat als hulpmiddel kan fungeren bij het uitwerken van plannen en het toepassen van de richtlijnen van het LOP+.

Voor de planlocatie is het deelgebied “Zandgebied rondom Didam en Wehl” relevant. Op onderstaande afbeelding is dit te zien.

Figuur 11 Uitsnede kaart Deelgebieden rondom Doetinchem

Deelgebieden rondom Didam en Wehl: 1) komkleigebied ten westen en noorden van Didam; 2) de zoom; kleigebied rond bovenzijde Didam en Wehl; 3) zandgronden rond Didam en Wehl; 4) de bossen en landgoederen in de EHS

Hoofdpunten van het beleid rondom Didam en Wehl. Voor de witte gebieden op deze kaart geldt geen beleid uit de geselecteerde hoofdpunten.

Rondom de zandgronden van Didam en Wehl liggen de oude, open esgronden en het kampenlandschap met de vele, verspreide boerderijen en buurtschappen zet hier door. Het gebied kent een dicht wegennet en een grote variatie in verkaveling. Een groot deel van de essen is in de loop der tijd van akkerland in woonwijk of bedrijventerrein omgezet. Het is een kleinschalig landschap in gebruik door landbouw en buitenlui. In de nattere (voor een deel rivierkleigebied) gedeelten zoals onder Didam en Wehl en langs de Didamsche Leigraaf zijn vooral in agrarisch gebruik. De Didamsche Leigraaf vormt tevens de oostgrens van de geplande ecologische verbindingzone tussen Montferland en de Oude IJssel. Kenmerkende

landschapselementen van het essen- en kampenlandschap zoals houtkanten, meidoornheggen, knotbomen en fruitboomgaarden zijn veelal nog slechts als relict (hoewel soms bijzondere fraaie) aanwezig. Ze vormen geen netwerken meer, wat voor de ecologische verbindingzone wel van groot belang is. Allerlei vormen van rasters en groenblijvende struiksoorten worden momenteel veelvuldig rond huispercelen met paarden en kleinvee gebruikt.

In deze zone liggen grote bossen op de landgoederen het Stille Wald en de Bijvanck. Het zijn restanten van een veel groter bosgebied dat tussen Didam en het Bergherbosch heeft gelegen. De bossen bij Wehl bestaan uit naald- en loofbos met een sterke rationele indeling. Ze zijn niettemin waardevolle natuurterreinen (om bijvoorbeeld de aanwezigheid van veel roofvogels, de levendbarende hagedis en de wespenorchis). De Bijvanck is een (verdrogend) bosgebied op de overgang van zand naar klei. Het gebied is waardevol om zijn oude bostypen met bijzondere planten zoals bosanemoon, de akkers en akkerranden en de graslanden waar diverse rode lijstsoorten voorkomen, maar ook voor de rijke fauna. Ten zuiden van de A12 bij Didam en Beek liggen twee grote plassen die uit natuuroogpunt belangrijk zijn (o.a. broedkolonie oeverwaluwen en kwelvegetatie in sloten).

Stuwende krachten achter de ontwikkeling

- Stedelijk wonen in Didam
- Bedrijvigheid op industrieterreinen bij Wehl en Didam binnen een aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Aantrekkingskracht van snelweg A18 (Regionaal bedrijventerrein in oksel Weemstraat-A18 bij Wehl)
- Bedrijvigheid en wonen in vrijkomende agrarische bebouwing
- Buiten wonen en ontwikkeling nieuwe landgoederen
- Ontwikkeling en schaalvergroting duurzame landbouw
- Aanleg van de ecologische verbindingzone tussen de Montferlandsche Berg en Bevermeer langs de Didamse Leigraaf.
- Waterberging in verbrede waterlopen
- Verbrede landbouw en extensieve recreatie, speciaal in het GIOS Meerenbroek
- Sociale leefbaarheid en zorgverlenende bedrijvigheid
- Zoekzone Windenergie rondom Hubertushoek en Didamse Wetering in Loilsche Broek
- Waardevol landschap Hummelo en Keppel aan noordgrens van gemeente Doetinchem en Loilsche Broek.
- Dagrecreatiegebieden Nevelhorst (Didam)
- Behoud, herstel, versterking en onderhoud landschapselementen

Toetsing

Vanuit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP+) is er geen specifiek beleid van toepassing dat de voorgenomen ontwikkelingen belemmerd. Bij de invulling van de planlocatie in de nieuwe situatie is, door middel van het aanplanten van nieuwe landschapselementen op en rondom de planlocatie, bijgedragen aan het behoud, herstel, versterking en onderhoud van landschapselementen in het buitengebied tussen Wehl en Nieuw-Wehl (zie paragraaf 2.4).

3.4. Gemeentelijk beleid

3.4.1. Welstandsnota 2011

De Welstandsnota 2011 van de gemeente Doetinchem regelt het welstandsbeleid voor de gehele gemeente, zowel voor het stedelijk gebied als voor het buitengebied. Het welstandsbeleid is een instrument om de ruimtelijke kwaliteit binnen de gemeente te bevorderen. Het heeft betrekking op de zichtbare aspecten van de ruimtelijke kwaliteiten binnen de gemeente. Daarnaast beslaat het alle nieuwe ontwikkelingen en aanpassingen aan de bestaande situatie.

De algemene welstandscriteria zijn altijd van toepassing. Waar geen specifieke welstandscriteria van toepassing zijn, vormen de algemene criteria het enige toetsingskader. De algemene criteria richten zich op zeggingskracht en architectonisch vakmanschap.

Kenmerkend voor het buitengebied van Doetinchem is een grote verscheidenheid aan landschapstypes. Er is geen sprake meer van een duidelijke herkenbare streekeigen bebouwing. Het klassieke boerderijtype verdwijnt voor comfortabele woningen waarvan de vormgeving geen binding heeft met het buitengebied. Boerenerven hebben een grote invloed op het beeld van het landschap. Door de moderne economische bedrijfsvoering verandert het karakter van het erf. Steeds meer en steeds grotere bebouwing komt op de erven als gevolg van schaalvergroting en intensivering in de landbouw. Het streekeigen boeren erf maakt plaats voor een erf dat in heel Nederland voorkomt. In plaats van een hoogstamboomgaard en moestuin verschijnen kuilplekken en mestopslagplaatsen langs de weg. Erfbeplanting verdwijnt, hagen verliezen de functie van veekering, en singels en bomen verdwijnen als windkering om het land efficiënt te kunnen bewerken. Op het erf verdwijnt het boerenassortiment van sierplanten voor algemene planten.

In het buitengebied komen steeds meer burgerwoningen en kleine niet-agrarische bedrijven, onder meer in vrijkomende boerderijen. De burgererven zijn anders van schaal en opzet en zorgen vaak voor een rommelig beeld. De nieuwe bewoners houden soms hobbyvee, verhuren de bedrijfsgebouwen als opslagruimte of starten een kleine camping. Bovendien verdwijnt vaak erfbeplanting om plaats te maken voor extra bebouwing of opslagruimte. Het gevolg van alle veranderingen is een sterke nivellering van het landschapsbeeld. Het beeld van boerenerven en van het landschap als geheel versteent. De schaal en de maat van het gehele landschap worden grover en eenvormiger.

Voor de beeldkwaliteit in het buitengebied is het verdwijnen van het streekeigen karakter een zorg. Het behouden en zo mogelijk versterken van de streekeigen verscheidenheid aan landschapstypes is een doel. Tussen landschapstypes en boerenerven bestaat een grote onderlinge verwevenheid. De inbedding, de beplanting en de inrichting van boerenerven hebben een grote invloed op het beeld van het landschap. Andersom vormen de kenmerken van de verschillende landschapstypes de aanknopingspunten voor de landschappelijke inpassing van boerenerven. Voor welstand staat het erf centraal. Het verdwijnen van het streekeigen karakter van de boerenbebouwing is een gemis. Maar voor het beeld van het buitengebied is vooral de inpassing van bebouwing in het landschap belangrijk. Vanuit het landschap en vanaf de weg zijn vooral de kappen en de erfbeplanting zichtbaar. De welstandsnota stuurt daarom vooral op de inpassing en inrichting van het erf. Als gevolg van het ontbreken van een duidelijk herkenbare streekeigen architectuur is de welstandsnota terughoudend met het voorschrijven van de uiterlijke verschijningsvorm van bouwwerken.

Welstandscriterium voor het buitengebied

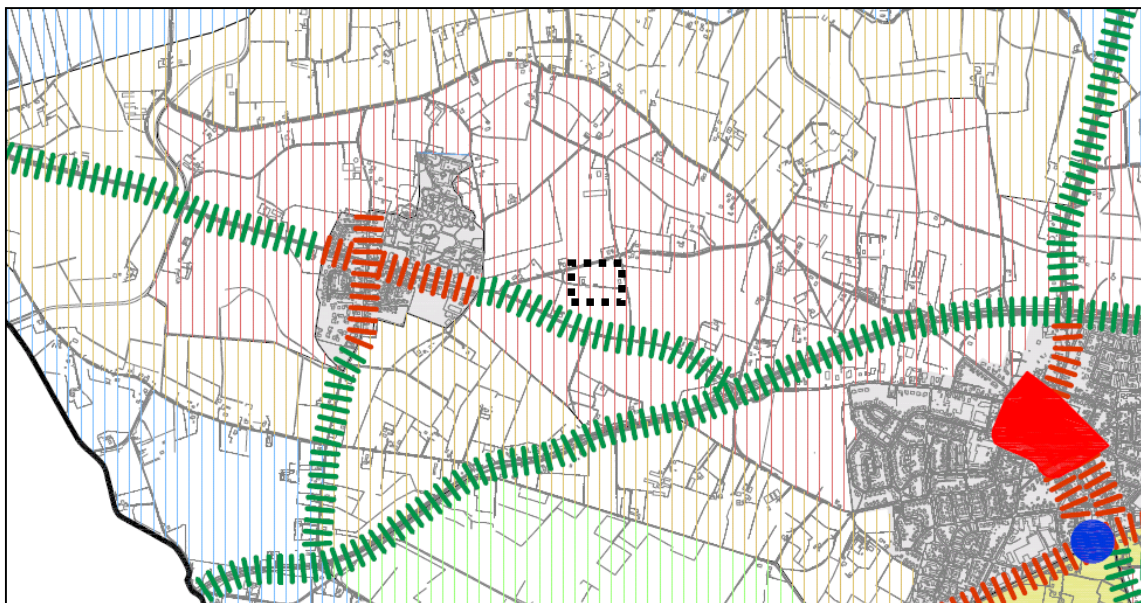
Behouden en zo mogelijk versterken van de verscheidenheid aan landschapstypes.

Op de kaart, behorende bij de Welstandsnota 2011 van Doetinchem, is de locatie gelegen in een gebied dat is aangemerkt als Essenlandschap. Kenmerkend voor het essenlandschap zijn de grote aaneengesloten en open bouwlanden, de essen. De essen hebben een glooiend verloop en vaak een bolle ligging. De hoogteverschillen kunnen enkele meters bedragen. De boerderijen liggen bij elkaar langs de benedenrand van de es, op de overgang naar de lager liggende natte weidegronden. Het landschap langs de rand is kleinschalig met privé-kavels, boomgaarden, moestuinen, bosjes en houtwallen. De boerderijen lagen oorspronkelijk aan een fijnvertakt netwerk van paden over de es. Tegenwoordig ontsluit een slingerende weg rond de es de boerderijen. De erven liggen daardoor vaak niet aan de weg en de oriëntatie van het erf ten opzichte van de weg is minder duidelijk. Dat komt omdat de wegenstructuur jonger is dan het erf. De (nieuwe) toegangsweg leidt de bezoeker vaak eerst naar de deel, de oorspronkelijke bedrijfsfunctie van de boerderij. Het oorspronkelijke woongedeelte richt zich naar het landschap.

Langs de randen van de es komen vaak kleine steilrandjes voor, soms met een haag of houtwalleetje. De erven hebben van oorsprong opgaande beplanting aan de zijde van de es. Die beplanting biedt beschutting aan de gebouwen en de ruimte daar direct omheen. De windkerende beplanting staat meestal groepsgewijs aan de rand van het erf. In een singel of houtwal is ook mogelijk. Doordat de beplanting niet doorgaand is ontstaat een beeld waarbij gesloten kappen en groen elkaar afwisselen. Beplanting, bijvoorbeeld een haag, geeft vaak ook de grens tussen het erf en de omgeving duidelijk aan. Vanaf de es en vanaf de weg zijn vooral de stoere kappen en de erfbeplanting zichtbaar. De beplanting onttrekt de lage zijgevels aan het zicht.

Veelvoorkomende bedreigingen voor de essen zijn bebouwing op de es, niet passend grondgebruik, zoals kwekerijen, het egaliseren of slechten van steilranden en grootschalige bebouwing in het kleinschalige landschap.

Figuur 12 Uitsnede kaart Welstandsnota 2011 Doetinchem

Beeldbepalende kenmerken

- Open landschap: samenhangend complex van landbouwgronden.
- Glooiende essen: bolle ligging.
- Akkerbouw.
- Kleinschalig landschap langs de rand van de es met privé-kavels, boomgaarden, moestuinen, bosjes en houtwallen.
- Bebouwing bij elkaar aan de benedenrand van de es.
- Dichte groenstructuren in de zone waar de erven liggen.
- Windkerende opgaande beplanting langs het erf aan de zijde van de es.
- Erfbeplanting. De erfbeplanting is gevarieerd in hoogte en soorten. Hierdoor ontstaat een afwisselend beeld van kappen en beplanting.
- Afbakening van het erf van de omgeving, bijvoorbeeld door een haag.
- Vanuit omgeving zijn vooral de stoere kappen en de erfbeplanting zichtbaar (dakenlandschap).
- Stroken- en blokverkaveling.
- Oorspronkelijk type boerderij: Hallehuis.

Welstandscriteria

De beeldbepalende kenmerken van het bestaande landschapstype vormen het uitgangspunt voor de ruimtelijke inpassing van nieuwe ontwikkelingen en bij aanpassingen van de bestaande bebouwing. Nieuwe ontwikkelingen en aanpassingen aan bestaande bebouwing voegen zich in het beeld van het bestaande landschappelijke beeld.

Bij landschappelijke inpassing blijft een analyse van het landschap waarin de specifieke locatie ligt noodzakelijk. De beschrijving van de landschapstypes in dit hoofdstuk bevat de algemene kenmerken.

Toetsing

Bij de voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie wordt, in overleg met de gemeente Doetinchem en de welstandscommissie, bepaald hoe de locatie in de nieuwe situatie zo goed mogelijk kan worden ingepast in de omgeving. Onderdeel hiervan is het aanplanten van nieuwe landschapselementen, ter verevening voor de nieuwbouw van de loods op de planlocatie. Het ontwerp en kleurstelling van de nieuw te realiseren loods, zoals beschreven in paragraaf 1.3., zal ter toetsing worden voorgelegd aan de Welstand van de gemeente Doetinchem, en waar nodig worden bijgesteld.

3.4.2. Bestemmingsplan “Parapluerziening Buitengebied”

Voor de planlocatie Heyendaalseweg 1 te Nieuw-Wehl gelden op dit moment de volgende twee bestemmingsplannen:

- Buitengebied Wehl 2002, vastgesteld door de raad van de gemeente Doetinchem op 13 november 2003;
- Parapluerziening buitengebied, “reconstructie, vrijgekomen agrarische bedrijfsgebouwen, nieuwe landgoederen, landelijk wonen e.a.”, vastgesteld door de raad van de gemeente Doetinchem op 11 juni 2009.

De gemeente Doetinchem heeft daarnaast te kennen gegeven dat een actualisatie van de bestemmingsplannen Buitengebied in voorbereiding is.

Op 11 juni 2009 is het bestemmingsplan “Parapluerziening Buitengebied” gewijzigd vastgesteld. De parapluerziening betreft diverse thema's, waaronder het beleid voor hergebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen, nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven, nieuwe landgoederen en landelijk wonen. Het beleidskader “hergebruik vrijgekomen agrarische bedrijfsbebouwing, nieuwe landgoederen en landelijk wonen in het buitengebied” is opgenomen in deze parapluerziening en op onderdelen verder uitgewerkt. Het betreft de planologisch juridische vertaling van het VAB beleid.

Toetsing

In artikel 9 Bedrijven is slechts een gewijzigde bestemming behorende bij de code B3 opgenomen. Vanuit het bestemmingsplan “Parapluerziening Buitengebied” is er verder geen specifiek beleid van toepassing op de planlocatie, anders dan omschreven in het bestemmingsplan “Buitengebied Wehl 2002”.

3.4.3. Bestemmingsplan “Buitengebied Wehl 2002”

De planlocatie maakt deel uit van het geldende bestemmingsplan Buitengebied 2002 Wehl, zoals dat op 13 november 2003 is vastgesteld door de raad van de gemeente en goedgekeurd bij besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland d.d. 24 februari 2004. In dit bestemmingsplan is de planlocatie gelegen in een gebied dat is bestemd als ‘agrarisches gebied met landschapswaarde: reliëf van de bodem en openheid van het landschap’ (AL (o,r)). Op de planlocatie ligt daarnaast de dubbelbestemming ‘Wonen’ (w).

Figuur 13 Uitsnede vigerend bestemmingsplan Buitengebied Wehl 2002

In het bestemmingsplan Buitengebied Wehl 2002 is onder artikel 14 – Wonen (dubbelbestemming) ondermeer opgenomen:

- De op de plankaart mede als “Wonen (dubbelbestemming)” aangewezen gronden zijn, samen met de gronden die bij de betreffende woning horen, mede bestemd voor:
 - Wonen, en
 - Instandhouding van de waardevolle bebouwingskenmerken en –elementen van de ter plaatse voorkomende cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.
- Onverminderd het bepaalde ten aanzien van de overige bestemmingen van deze gronden, mogen op en in de gronden als bedoeld in lid 1, worden gebouwd:
 - Woningen,
 - Bijgebouwen, waaronder begrepen hobbykassen, dierenverblijven en soortgelijke gebouwen, en
 - Bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie (bouw loods t.b.v. bedrijfsvoering Groenbedrijf Rick Reulink) is binnen de huidige woonbestemming van de planlocatie niet mogelijk. Het gebruik als bedrijfslocatie past niet binnen de voorschriften uit het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Wehl 2002. Om de bouw van de loods en het gebruik als bedrijfsgebouw mogelijk te maken, dient daarom de bestemming op de planlocatie te worden gewijzigd in een bedrijfsbestemming. Ten behoeve van deze wijziging is onderhavig rapport (Ruimtelijke onderbouwing) opgesteld.

4. Milieutechnische en ruimtelijke aspecten

In dit hoofdstuk wordt alle relevante milieutechnische en ruimtelijke informatie over de planlocatie besproken. Aan bod komen aspecten als bodemkwaliteit, akoestiek, externe veiligheid, cultuurhistorie, archeologie en flora & fauna.

4.1. Bodemkwaliteit

Voordat een bestemmingsplan kan worden vastgesteld, dient te worden aangetoond dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik. Dit kan worden aangetoond door het uitvoeren van een met een historisch vooronderzoek conform de norm NEN 5725, eventueel in combinatie met een verkennend bodemonderzoek conform de norm NEN 5740. In sommige gevallen kan ontheffing (= vrijstelling) van bodemonderzoek worden verleend. Eén van de voorwaarden is dat de lokatie onverdacht is ten aanzien van eventuele bodemverontreiniging. Veelal betekent dit dat er geen bedrijfsactiviteiten zijn uitgeoefend die verontreiniging van de bodem als gevolg kunnen hebben en dat er geen (ondergrondse) brandstoftanks aanwezig zijn (geweest).

Uit informatie, verkregen van de gemeente Doetinchem, is gebleken dat er op de planlocatie Heyendaalseweg 1 in het verleden (op 3 december 1991) een ondergrondse tank (inhoud 3.000 liter) is verwijderd. Deze ondergrondse tank was gelegen nabij de bestaande woning op de planlocatie. De ontgraven tank en de put zijn visueel geïnspecteerd in het kader van de actie tankslag van de (toenmalige) gemeente Wehl. De afgevoerde tank was intact en de bodem was – volgens waarneming – niet verontreinigd.

Verdere aanwijzingen dat er op de planlocatie activiteiten hebben plaatsgevonden die verontreiniging van de bodem veroorzaakt kunnen hebben, zijn niet bekend bij de gemeente Doetinchem. De bodem op de planlocatie is daarom onverdacht op de aanwezigheid van verontreiniging, waarmee de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Doetinchem³ als referentie dient voor de bodemkwaliteit op de planlocatie. Hierin is de planlocatie op de deelgebiedenkaart ingedeeld in de zone ‘buitengebied zand’. Dit betekent dat er mogelijk sprake is van licht verhoogde gehalten aan PCB’s en zware metalen (gehalten < klasse Industrie).

Toetsing

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkelingen is het van belang dat de bodemkwaliteit geschikt moet zijn voor de beoogde nieuwe functie. Uit bovenstaande blijkt dat de bodemkwaliteit geschikt is voor het beoogde gebruik als terrein voor de bedrijfsvoering van Groenbedrijf Rick Reulink. Het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek op de planlocatie wordt niet noodzakelijk geacht.

³ Bodemkwaliteitskaart regio Achterhoek
CSO Adviesbureau, project 11K054, d.d. 24-10-2011.

4.2. Akoestiek

In de Wet geluidhinder (Wgh) staat dat voor een bestemmingsplan inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere gevoelige bestemmingen.

Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden dient te worden: wegverkeers-, railverkeers- en industrielawaai. Aangezien er op de planlocatie geen nieuwe geluidsgevoelige functies mogelijk worden gemaakt, is het onderzoeken van de akoestische belasting vanuit de omgeving op de planlocatie niet noodzakelijk. Wel is het noodzakelijk om de geluidsbelasting van de bedrijfsvoering op de planlocatie (in de nieuwe situatie) aan de omliggende geluidsgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) te toetsen.

Het Groenbedrijf Rick Reulink B.V. is een 1-mans bedrijf, welke zich voornamelijk bezig houdt met werkzaamheden in de bos-, boom- en landschapsverzorging. Hierbij valt te denken aan:

- Boomverzorging;
- Bomen kappen/ zagen;
- Hout versnipperen (tot grondstof voor bioenergie houtsnipperkachels);
- Groen-/hout transport;
- Algemene boswerkzaamheden.

De werkzaamheden t.b.v. de bedrijfsvoering vinden derhalve met name buiten de planlocatie plaats.

In de nieuw te realiseren loods vinden voornamelijk onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan het (beperkte) machinepark plaats. Transportbewegingen beperken zich tot éénmalig in de ochtend (vertrek) en éénmalig in het begin van de avond (terugkomst). Uit een opgave van de initiatiefnemer blijkt daarnaast dat maximaal 2 à 3 uur per maand hout wordt versnipperd (machinaal) t.b.v. houtsnipperkachels.

Toetsing

Omdat de werkzaamheden door het bosbouwbedrijf met name plaatsvinden op projectlocaties, buiten de planlocatie, valt er niet tot nauwelijks akoestische hinder te verwachten vanuit de planlocatie (nieuwe situatie) op de omliggende functies. Het uitvoeren van een uitgebreid akoestisch onderzoek naar de geluidsemisatie op de omliggende functies vanwege de bedrijfsvoering van Groenbedrijf Rick Reulink wordt niet noodzakelijk geacht.

Het aspect Akoestiek levert geen belemmeringen op voor de voorgenomen ontwikkelingen.

4.3. Geurhinder

Bij de voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie is het van belang om na te gaan of er, vanwege de voorgenomen ontwikkelingen, voor de omliggende functies (met name woningen) nog sprake is van een aanvaardbaar hinderniveau op het gebied van geur. De provincie Gelderland heeft haar toetsingskader vastgelegd in een provinciaal geurbeleid. Op basis van de relatie tussen de geurconcentratie en de aangenaamheid of hinderlijkheid van de geur wordt volgens het beleid van de provincie Gelderland de geur ingedeelde in een aantal hinderlijkheidsklassen.

Toetsing

De ontwikkelingen op de planlocatie houden geen vestiging van bedrijfsactiviteiten in die geurhinder voor de omgeving van de planlocatie kunnen veroorzaken. Voorbeelden van bedrijfsactiviteiten die geurhinder kunnen veroorzaken voor de omgeving zijn agrarische bedrijven (rundvee, varkens, kippen, etc) of productie van diervoeders. Op de planlocatie is hiervan geen sprake. Het uitvoeren van een onderzoek naar de geurhinder vanwege de aanwezigheid van Groenbedrijf Rick Reulink op de planlocatie op omliggende functies is derhalve niet noodzakelijk.

De ontwikkelingen op de planlocatie houden geen vestiging van geurhindergevoelige objecten, zoals woningen, in. Het onderzoeken van de geurhinder op de planlocatie vanwege omliggende (agrarische) bedrijven is derhalve niet noodzakelijk.

4.4. Externe veiligheid

Aan de hand van de risicokaart Gelderland is inzicht verkregen ten aanzien van de externe veiligheidsrisico's. De paragraaf over externe veiligheid valt uiteen in drie delen. In het eerste deel komt het toetsingskader aan bod. In het tweede deel worden de eventueel aanwezige risicobronnen besproken en de paragraaf wordt afgesloten met de verantwoording van het groepsrisico.

Toetsingskader

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een extern risico met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook kleinere bedrijven als LPG-tankstations zijn als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het Bevi heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle bedrijven. Het Bevi regelt hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Afstanden die aangehouden moeten worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde.

Het plaatsgebonden risico (PR) biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Deze basisnorm bepaalt dat het risico om te overlijden aan een ongeluk met een gevaarlijke stof voor omwonenden niet hoger mag zijn dan één op de miljoen (10⁻⁶). Dat betekent dat een omwonende van bijvoorbeeld een gevaarlijke fabriek maximaal maar eens per 1 miljoen jaar mag overlijden door een ongeluk in die fabriek.

Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het risico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1000 slachtoffers tegelijk vallen. Dit risico is daardoor een maatstaf voor de verwachte omvang van een ramp.

Planlocatie

Op de planlocatie zullen, ten behoeve van de bedrijfsvoering, de volgende opslagen aanwezig zijn:

- Bovengrondse dieselolietank (gekeurd, bouwjaar 2012, inhoud 2.500 liter);
- Olieopslag (in gekeurde opvangbakken, maximaal 350 liter)
- Geen gasflessen.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkelingen houden geen realisatie van een nieuwe gevoelige functie in (o.a. woningen). Daarnaast worden de bedrijfsactiviteiten op de planlocatie niet gezien als activiteiten met gevaarlijke stoffen, waardoor deze geen extern risico met zich mee brengen. Het aspect Externe veiligheid levert derhalve geen belemmering op voor de voorgenomen ontwikkelingen.

4.5. Watertoets

Met het doel om wateroverlast te voorkomen dienen gemeenten, ontwikkelaars en waterschap vroegtijdig met elkaar de wettelijk verplichte watertoetsdialoog aan te gaan. Het doel van de watertoets is de negatieve effecten van besluiten op de waterhuishouding te voorkomen en mogelijke kansen voor het watersysteem benutten. De watertoets is een procesinstrument om in een vroeg stadium van de planvorming het aspect water te betrekken. Dit houdt in dat het waterschap in een vroeg stadium wordt betrokken om een wateradvies te geven over de omgang met water binnen de planlocatie.

Watertoets

De planlocatie is gelegen in het beheersgebied van het Waterschap Rijn en IJssel. Het Waterschap Rijn en IJssel heeft een watertoetstabel (versie januari 2012) ontwikkeld waarmee met een aantal vragen in beeld is te brengen welke wateraspecten relevant zijn en met welke intensiteit het watertoetsproces dient te worden doorlopen. De vragen zijn gericht op de locatie van de ruimtelijke ontwikkeling en welke veranderingen er mogelijk worden gemaakt.

Afhankelijk van de intensiteit van de watertoets wordt geadviseerd om ruim vóór het opstellen van een voorontwerp bestemmingsplan contact op te nemen met het Waterschap, zodat deze kan meedenken in de voorbereiding van een ontwerpplan.

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit ⁴
HOOFDTHEMA'S			
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	Ja / Nee	2
	2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Ja / Nee	2
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1 m ³ /uur?	Ja / Nee	2
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Ja / Nee	1
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	Ja / Nee	1
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2.500 m ² ?	Ja / Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500 m ² ?	Ja / Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Ja / Nee	1
	4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Ja / Nee	1
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Ja / Nee	1
Grondwateroverlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Ja / Nee	1
	2. Is in het plangebied sprake van kwel?	Ja / Nee	1
	3. Beoogt het plan dempen van perceelsslots of andere wateren?	Ja / Nee	1

⁴ De intensiteit van het watertoetsproces is afhankelijk van de antwoorden op bovenstaande vragen. Als er op een categorie 2 vraag een 'ja' is geantwoord is een uitgebreide watertoets noodzakelijk. Is er op geen van de categorie 2 vragen een 'ja' geantwoord dan kan een verkorte watertoets doorlopen worden. Als er alleen met 'nee' geantwoord is dan is het RO-plan waterhuishoudkundig niet van belang en hoeft er geen wateradvies bij het waterschap gevraagd te worden.

	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	Ja / Nee	1
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Ja / Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Ja / Nee	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Ja / Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	Ja / Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)	Ja / Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Ja / Nee	2
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Ja / Nee	2
	3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	Ja / Nee	1
	4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Ja / Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	Ja / Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Ja / Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Ja / Nee	1

Wateroverlast (oppervlaktewater) / Oppervlaktewaterkwaliteit

In de huidige situatie wordt het hemelwater, afkomstig van bestaand verhard oppervlak, afgevoerd naar de aanwezige erfsloten rondom het erf. Ook in de nieuwe situatie (na uitbreiding bedrijfsbebouwing) blijft dit de situatie. Door de aanwezigheid van de bestaande erfsloten op de planlocatie is er, ook in de nieuwe situatie, voldoende ruimte voor het bergen van hemelwater afkomstig van verhard oppervlak.

Toetsing

Op basis van bovenstaande watertoets kan worden volstaan met het doorlopen van de korte watertoets. Met bovenstaande watertoets, en de daarbij behorende toelichting van relevante aspecten, wordt hieraan invulling gegeven. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

4.6. Cultuurhistorie en Archeologie

In september 2008 is de Wet op de archeologische monumentenzorg in werking getreden. De wet is een uitvloeisel van het Europese Verdrag van Valetta (1992). Daarin is afgesproken dat archeologie een gewogen onderdeel moet zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen. In die wet is vastgelegd dat de initiatiefnemer van een bodemverstorende ingreep betaalt voor de zorg van het (eventueel) aanwezige erfgoed en dit ook verder regelt. In de wet is bepaald dat de afweging binnen de Wro-procedures moet plaatsvinden.

Archeologie

De gemeente Doetinchem beschikt over een archeologisch beleid, waaronder een archeologische Maatregelenkaart valt. De planlocatie is op de huidige archeologische beleidskaart (zie onderstaande figuur) ingedeeld in AWV 5, en heeft daarmee een hoge archeologische verwachting. Bij een verstoring van dieper dan 40 cm-mv (of dieper dan de bekende bodemverstoring) en een oppervlakte groter dan 100 m² dient archeologisch onderzoek plaats te vinden. In opdracht van de Achterhoekse gemeenten heeft de regionaal archeoloog in nauwe samenwerking met Archeologisch Adviesbureau RAAP een 'Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek | Archeologie met beleid' opgesteld. Hierin wordt de ondergrens voor archeologisch onderzoek verhoogd van 100 m² naar 250 m².

Door Hamaland Advies V.O.F. te Zelhem is een archeologisch onderzoek⁵ uitgevoerd op de planlocatie. In het rapport is de volgende conclusie opgenomen:

Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd, met een hogere trefkans voor vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Daarom is op verzoek van de opdrachtgever aansluitend een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in de vorm van controleboringen.

De aangetroffen bodemopbouw bestaat uit een subrecent gevormd eerddek (bruine enkeerd) op een ondergrond van dekzand (lage dekzandrug). Op basis van de onderzoeksinspanning, is geconcludeerd dat er sprake is van een subrecent vergraven bodem, waarbij de ondergrond tot in de top van de C-horizont verstoord is. Hiermee zijn eventuele cultuur- en/of vondstlagen en oppervlakkige sporen verdwenen. Tijdens het onderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Er zijn voor de archeologie geen gevolgen vanuit de voorgenomen bodemingrepen.

Wat betreft landschappelijke ligging en verwacht oorspronkelijk bodemtype geeft het booronderzoek een overeenstemmend beeld met dat wat verwacht werd op basis van het bureauonderzoek. De afdekkende eerdlaag is echter wel iets dunner dan werd verwacht, mogelijk als gevolg van het feit dat de bodem enkele jaren daarvoor afgegraven is. De oorspronkelijke bouwvoor is vermoedelijk voorafgaand aan deze werkzaamheden verwijderd en later weer teruggebracht. De verwachte (sub)recente bodemverstoring (sloop van opstallen en graafwerkzaamheden) is bevestigd met het veldonderzoek.

⁵ Archeologisch bureauonderzoek en controleboringen, planlocatie Heyendaalseweg 1 te Nieuw Wehl Hamaland Advies V.O.F., project 20130492, d.d. 18-04-2013

Bureauonderzoek en Controleboringen Archeologie

Plangebied Heyendaalseweg 1
Nieuw Wehl
Gemeente Doetinchem

Concept

Opdrachtgever

De heer J. Geerdink
Kobessen Milieu B.V.
Velperweg 157 • 6824 MB Arnhem
E: j.geerdink@kobessenmilieu.nl
T: (0)6 - 16 69 01 02

Projectnummer

20130492

Kenmerk

EKU/DIR/HAMA/20130492

Eindredactie/kwaliteitscontrole

Drs. E.E.A. van der Kuijl

Paraaf

Datum

18-04-2013

Project : Bureauonderzoek en Karterend Booronderzoek Plangebied Heyendaalseweg 1 Nieuw Wehl
Kenmerk : EKU/DIR/HAMA/20130492

Colofon

Opdrachtgever	De heer J. Geerdink
Project	Bureauonderzoek en controleboringen Plangebied Heyendaalseweg 1 Nieuw Wehl
Projectnummer	20130492
Titel	Bureauonderzoek en controleboringen Plangebied Heyendaalseweg 1 Nieuw Wehl
Datum en versie	18-04-2013, versie 1.0
Auteurs	Ing. R. de Graaf en drs. E.E.A. van der Kuijl
Kwaliteitscontrole	Drs. E.E.A. van der Kuijl
<i>Afbeelding voorzijde:</i>	<i>Satellietfoto van het plangebied. Bron: Google maps.</i>

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
1.1	Inleiding en onderzoekskader	4
1.2	Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek en verkennend booronderzoek ...	5
1.3	Werkwijze Bureauonderzoek	7
1.4	Beleidskaders.....	7
1.5	Administratieve gegevens	10
2	Bureauonderzoek en verwachtingsmodel.....	11
2.1	Landschapsgenese	11
2.2	Historische ontwikkeling plangebied.....	14
2.3	Archeologische waarden.....	16
2.4	Archeologisch verwachtingsmodel.....	18
2.5	Synthese	20
3	Booronderzoek.....	22
3.1	Werkwijze Booronderzoek	22
3.2	Resultaten	22
4	Conclusie en aanbeveling.....	25
4.1	Conclusie.....	25
4.1	Selectie advies	25
4.2	Voorbehoud.....	25
	Gebruikte literatuur.....	27
	BIJLAGEN	28

1. Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

Hamaland Advies heeft in opdracht van Kobessen Milieu uit Arnhem een bureauonderzoek en controleboringen uitgevoerd voor de sloop en nieuwbouw van een loods op het bestaande erf aan de Heyendaalseweg 1 te Nieuw Wehl (zie bijlage 1). Het betreft een onderzoek in het kader van de Omgevingsvergunning 'Bouwen'. Het plangebied ligt in het buitengebied van Nieuw Wehl aan de westzijde van de Heyendaalseweg. De uitbreiding ligt ten oosten van de bestaande bebouwing. De uitbreiding ligt op een gebied met een hoge (cat. 5) archeologische verwachtingswaarde op de archeologische verwachtingskaart van Gemeente Doetinchem. De vrijstellingsgrens is 100 m² bij een diepte van 40 cm-mv. In het nieuwe Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek (Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken 2012, RAAP-rapport 2501) wordt 250 m² als ondergrens vermeld. Voor deze rapportage is daarom deze nieuwe ondergrens aangehouden.

De geplande ontwikkeling overschrijdt de ondergrens van 250 m², en dient derhalve voorafgaand aan de vergunningverlening in het kader van de Omgevingsvergunning (Bouwen) en voorafgaand aan de graafwerkzaamheden voor de nieuwbouw in het kader van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz), verkennend archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een KNA conform bureauonderzoek dat aangevuld is op verzoek van de opdrachtgever aangevuld met enkele controleboringen. De onderzoeken zijn beiden uitgevoerd door Hamaland Advies uit Zelhem.

Het bevoegd gezag, Gemeente Doetinchem (mevrouw drs. Y. van Tienen) en haar adviseur, de Regionaal Archeoloog van Regio Achterhoek (drs. M.H.J.M. Kocken), zullen de resultaten van het bureauonderzoek toetsen.

Afbeelding 1: Topografische kaart Didam met plangebied in het rode kader (bron: Topografische kaart 40E 1:25000 1995)

1.2 Doel en vraagstelling van het bureauonderzoek en verkennend booronderzoek

Het doel van het bureauonderzoek en het verkennend booronderzoek (karterende fase) is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verworven informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld.

Om deze doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld (Willemse/Kocken 2012):

1. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) diepteligging en c) ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in het omringende gebied (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) en in de ondiepe ondergrond? d) Hoe dik is de holocene deklaag?
2. Wat is a) de aard (ontstaanswijze en classificatie) b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten in het omringende gebied?
3. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van eventueel aanwezige antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringlagen', bemestingslagen e.d.) in het omringende gebied?
4. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) dikte, en c) omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
5. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest, uitgaande van a) kaarten van de Man, b) de Hottingerkaart, c) het Kadastraal minuutplan, d) de Topografisch Militaire Kaart 1850 en e) het Bonneblad?
6. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek uit 5) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend? Vermeld per vondst- en/of spoorcomplex minimaal: a) bronvermelding (onderzoeksrapportages, ARCHIS-gegevens), b) de materiaalcategorieën, c) ouderdom, d) ruimtelijke (geografische) verspreiding, e) stratigrafische verspreiding (diepteligging en/of dikte vondstlaag), f) fragmentatie, g) waarnemingsmethode, h) interpretatie, dat wil zeggen zowel systemisch (indien redelijkerwijs uit de gegevens af te leiden) als volgens het principediagram in figuur 2 op pagina 52 (zo gespecificeerd mogelijk (top-down typering) op basis van de waarnemingen).
7. Gegeven 1 tot en met 4; met welke (primaire) natuurlijke formatieprocessen (fasen van sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie e.d.) heb je te maken in het onderzoeksgebied.
8. Gegeven 5 en 6; met welke (primaire) culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-]constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) heb je te maken in het onderzoeksgebied [inclusief (sub)recente bodemverstoring als gevolg van (sub)recent landgebruik/inrichting]?
9. Gegeven 7 en 8; welke kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming (geografisch en stratigrafisch) van eventuele aanwezige vondstspreadingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoor niveaus (stratigrafisch), en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?
10. Gegeven 1 tot en met 9; wat is de aard (mobilia [materiaal-soorten, fragmentatie, dichtheden], immobilia, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?

11. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek (prospectiekenmerken, geografisch en stratigrafisch)?
12. Welke vondst- en/of spoorcomplexen (conform het principediagram) kunnen binnen het onderzoeksgebied aangetoond worden? Licht beargumenteerd toe.
13. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandeling en zoek strategieën) kunnen deze vondst- en/of spoorcomplexen (indicatoren) systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)? Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden. Het doel van het verkennend booronderzoek is het aanvullen en toetsen van het opgestelde verwachtingsmodel door de intactheid van de bodemopbouw vast te stellen:
14. Wat is a) de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), b) diepteligging en c) ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondiepe ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebied? d) hoe dik is de holocene deklaag?
15. Wat is a) de aard (kleur, textuur, samenstelling), b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringlagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?
16. Wat is a) de aard, b) dikte en c) omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?
17. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is a) de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), b) gaafheid en c) dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?
18. Wat is a) de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen en/of b) tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring (bodemgaafheid)? Het doel van het karterend onderzoek is eventueel aanwezige archeologische resten en/of vindplaatsen te inventariseren:
19. Toetsing: Uitgaande van de onderzoeksstrategie uit 13, zijn de verwachte vondst- en/of spoorcomplexen (archeologische indicatoren) binnen het onderzoeksgebied aanwezig? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
20. Toetsing: Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, in hoeverre komen de uitkomsten overeen met de resultaten van het bureauonderzoek (toetsen vragen 1 t/m 4)? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
21. Evaluatie: Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, hoe adequaat is de gekozen zoekstrategie geweest (evaluatie vraag 7 t/m 13)? Licht beargumenteerd toe. Indien archeologische resten (indicatoren) aanwezig zijn:
22. Wat is de (mogelijke) omvang, aard, datering en fysieke kwaliteit van deze archeologische vondst- en/of spoorcomplexen? Licht toe met een beargumenteerde interpretatie.
23. Wat is de a) diepteligging van de top van het niveau met archeologische vondst- en/of spoorcomplexen ('vondstlaag') ten opzichte van het maaiveld? Wat is b) de dikte van deze vondstlaag of vondstlagen? Licht toe aan de hand van een beargumenteerde interpretatie van onderlinge boorprofielen.

24. In hoeverre is deze vondstlaag/vondstlagen of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor die in de diepere bodem?

25. In hoeverre is de vondstlaag of het vondstmateriaal op, of in, de bodem representatief voor de ligging en verbreiding van een eventueel sporenniveau?

26. Hoe kan men de prospectieresultaten vertalen in termen van conservering/ kwaliteit, en/of verdere zoek- of waardering strategieën?

27. Welke consequenties zal voortgaande planuitvoering op de archeologische resten kunnen hebben?

28. Welke a) mogelijkheden zijn er, of welk perspectief is er, voor in situ behoud. Wat zijn b) daarvoor de randvoorwaarden? Hoe c) dienen deze randvoorwaarden tijdens de waarderende fase te worden onderzocht?

1.3 Werkwijze Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, 3.2) en bestaat uit de volgende onderdelen:

1. beschrijving van de huidige situatie en de toekomstige situatie (KNA LSO2);
2. beschrijving van de historische situatie en de landschappelijke ontwikkeling (KNA LSO3);
3. beschrijving van de bekende archeologische waarden (KNA LSO4);
4. het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel (KNA LSO5).

Om tot een gefundeerd archeologisch verwachtingsmodel te komen is voor het onderzoek relevant bronnenmateriaal geraadpleegd. Door informatie uit verschillende invalshoeken samen te voegen ontstaat de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de diverse brontypen en aan de hand hiervan een geïntegreerd archeologisch verwachtingsmodel op te stellen. De gegevens voor het bureauonderzoek zijn ontleend aan:

- Archis, het geautomatiseerde archeologische informatiesysteem voor Nederland
- geomorfologisch, geologische, bodemkundig, topografisch en historisch kaartmateriaal;
- Archeologische waarden- en verwachtingenkaart Gemeente Doetinchem (2010)
- Archeologische Beleidskaart Gemeente Doetinchem (2010)
- archeologische rapporten en publicaties;
- Archeologie met beleid. Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek. Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken 2012. (RAAP-rapport 2501)

1.4 Beleidskaders

Rijksbeleid

In 1992 werd in Valetta door de Ministers van Cultuur van de bij de Raad van Europa aangesloten landen het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het Archeologisch Erfgoed', beter bekend onder de naam 'Verdrag van Malta', ondertekend. De Wet op de Archeologische Monumentenzorg is op 1 september 2007 in werking getreden. De nieuwe wet heeft zijn beslag gekregen via een wijziging van de Monumentenwet 1988, aanpassingen in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) en enkele andere wetten en met de invoering van de Wabo (2010). Met de nieuwe Wet op de Archeologische Monumentenzorg is het accent komen te liggen op het streven naar het behoud en beheer van archeologische waarden in de bodem (in situ) en het beperken van (de noodzaak van) archeologische opgravingen. Uitgangspunt van het nieuwe beleid is tevens het principe 'de

verstoorder betaalt'. Bij het voorbereiden van werkzaamheden die het bodemarchief kunnen verstoren (zoals de aanleg van een weg, een nieuwe woonwijk, een bedrijventerrein), dient onderzocht te worden of daardoor archeologische resten verstoord kunnen worden. Als uit het onderzoek blijkt dat er archeologische waarden aanwezig zijn en deze niet ter plaatse behouden kunnen blijven, dan dient de initiatiefnemer van het werk de kosten te dragen die gepaard gaan met het opgraven en conserveren van de plaats. Met de introductie van de nieuwe wet zijn de kerntaken en bestuurlijke verantwoordelijkheden van gemeenten veranderd. Eén van de belangrijkste consequenties is, dat gemeenten een centrale rol is toegekend in de bescherming van archeologisch erfgoed. In de wet is bepaald, dat gemeenten door inzet van een planologisch instrumentarium het archeologisch belang dienen te waarborgen.

Bescherming van het archeologisch erfgoed kan onder meer vorm krijgen door in bestemmingsplannen regels ter bescherming van bekende en te verwachten archeologische waarden op te nemen. In de regelgeving is vastgelegd dat in het kader van een omgevingsvergunning van de aanvrager geëist kan worden dat hij een rapport overlegt waarin de archeologische waarde van het te verstoren terrein voldoende is vastgesteld. Voor de toetsing van archeologische waarden is een archeologisch bestel ontwikkeld, waarmee de archeologische waarde van een terrein bepaald kan worden door middel van een getrappt systeem van onderzoek. In het kader van het vrijstellingsbesluit volstaat in eerste instantie een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO-K).

Provinciaal Beleid

Het provinciaal beleid van Gelderland t.a.v. cultuurhistorie en archeologische monumentenzorg is vastgelegd in het Streekplan Gelderland 2005 en Belvoir 3 (provinciaal cultuurhistorisch beleid 2009-2012). In de Kadernota Archeologie 'Investeren in het verleden is werken aan de toekomst' zijn de beleidsvoornemens voor het provinciaal archeologiebeleid van de provincie Gelderland verwoord:

- het beschermen van de (toekomst)waarde van de ondergrond inclusief het aardkundig en archeologisch erfgoed.

Door een toenemende ruimtelijke dynamiek staat er een druk op het gebruik van de ruimte, hierdoor loopt het bodemarchief gevaar. Toch liggen er nog volop kansen om de rijkdom aan cultuurhistorie en bodemschatten een prominente rol te laten spelen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door de Wet op de archeologische monumentenzorg 1 september 2007 en de Wet ruimtelijke ordening worden daarvoor volop kansen geboden. De provincie wil deze kansen benutten door:

- gebieden aan te wijzen die van bijzonder belang zijn voor de cultuurhistorische identiteit van de provincie;
- gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij de vertaling van archeologische belangen in hun ruimtelijke plannen en projecten;
- voor waardevolle gebieden richtlijnen te geven voor verantwoord archeologisch onderzoek.

Het archeologisch beleidskader deelt Gelderland op in drie soorten archeologische gebieden:

- A-gebieden: De Gelderse parels;
- B-gebieden: de ruwe diamanten
- C-gebieden: de rest van Gelderland.

In de A-gebieden stuurt de provincie via onderhandeling en indien mogelijk via samenwerking, actief op bescherming, behoud door ontwikkeling en verantwoord onderzoek. In de B-gebieden laat de provincie de verantwoordelijkheid voor bescherming, behoud door ontwikkeling en verantwoord onderzoek in principe over aan de gemeente. De provincie

neemt daarbij een stimulerende, faciliterende en adviserende rol in. In de C-gebieden ligt de verantwoordelijkheid voor de archeologie volledig bij de gemeente.

De gemeente Doetinchem kent de volgende gebieden:

- A8 het gebied Achterhoek rond het natte midden;
- A11 het gebied Liemers;
- B8 het gebied Liemers.

Het plangebied Wehl 2008 valt onder het archeologisch gebied A11 (gebied Liemers)

Gemeentelijk beleid

Gemeente Doetinchem beschikt over eigen archeologiebeleid. Er is een vastgestelde archeologische waarden- en verwachtingenkaart (RAAP, 2010) en een beleidsadvieskaart (RAAP, 2010). In overleg met de Regionaal Archeoloog is de beleidsadvieskaart gebruikt als toetsingskader voor de archeologische verwachting. Verder zijn de landelijke en provinciale richtlijnen leidend, voor het opstellen en toetsen van het onderhavig onderzoek.

In 2012 is er in opdracht van de gemeente in de Regio Achterhoek een nieuw afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek opgesteld (Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken 2012. RAAP-rapport 2501). De richtlijnen van dit beleid zijn bij het opstellen van onderhavig onderzoek toegepast.

1.5 Administratieve gegevens

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectnaam	Nieuwbouw Loods Heyendaalseweg 1		
Provincie	Gelderland		
Gemeente	Doetinchem		
Plaats	Nieuw Wehl		
Toponiem	Heyendaalseweg 1		
Adres	Heyendaalseweg 1		
Kaartbladnummer	40 ^E		
x,y coördinaten		X	Y
	NW	209.808	442.363
	NO	209.844	442.342
	ZW	209.813	442.316
	ZO	209.854	442.314
Centrumcoördinaat		209.860	442.333
Hoogte centrumcoördinaat	13,96 m +NAP (bron: www.ahn.nl AHN2)		
CMA/AMK Status	Nvt		
Archis-monumentnummer	Nvt		
Archis-waarnemingsnummer	Nvt		
CIS code/Archis onderzoekmeldingsnummer	56.737		
Oppervlakte plangebied	Ca. 2.100 m ² (0,21ha), waarvan circa 300 m ² bebouwd wordt.		
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 300 m ²		
Huidig grondgebruik	Erf, tuin, schuur en loods		
Toekomstig grondgebruik	Loods, erf, tuin en schuur		
Bodemtype	bEz23 Hoge Bruine Enkeerdgrond, lemig fijn zand		
Geomorfologie	3K14 Dekzandruggen		
Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden		
Periode	Prehistorie t/m Nieuwe Tijd		

2 Bureauonderzoek en verwachtingsmodel

2.1 Landschapsgenese

Inleiding

Het onderzoeksterrein ligt aan de Heyendaalseweg 1, in het agrarisch buitengebied van de Gemeente Doetinchem en valt onder de kern 'Nieuw Wehl'.

Geomorfologie en bodemgesteldheid

Het onderzoeksterrein is onderdeel van het oostelijk Zandgebied (Berendsen, H.J.A., 2005, 2008). In het gebied is tijdens de laatste ijstijd (Weichselien, 120.000-11.700 jaar geleden) onder invloed van relatieve droogte in combinatie met een schaars begroeid landschap op grote schaal dekzand afgezet.

Het dekzandrelief bestaat voor het grootste gedeelte uit dekzandruggen en dekzandwelingen. De ruggen zijn vaak duidelijk te zien en kunnen meer dan 1,5 m boven hun omgeving uitsteken. Het dekzandpakket betreft de Formatie van Boxtel, (Laagpakket van Wierden). In dit dekzandpakket is door bodemvorming een podzol ontstaan. Podzolbodems ontstaan door een eeuwenlang proces van uitspoeling en inspoeling in leemarm dekzand. Ten gevolge van het neerslagoverschot in Noordwest-Europa migreren organische en minerale stoffen uit de bovengrond.

In het Holoceen, dat circa 10.000 jaar geleden begon, werd gedurende een warmer en vochtiger wordend klimaat het dekzandrelief door vegetatie vastgelegd.

Het onderzoeksgebied ligt volgens de geomorfologische kaart van Nederland (RGD/Stiboka 1977) op een dekzandrug. Dit wordt bevestigd door de Archeologische Verwachtingen- en advieskaart 2010, gemeente Doetinchem (dekzandruggen en -koppen met een plaggendeek).

Uit archeologisch oogpunt zijn de hoger gelegen zandgronden een zeer interessante plaats, aangezien deze gronden van oudsher een vestigingsplaats voor mensen geweest is. De extrapolatie van de gegevens op de bodemkaart geeft aan dat in het onderzoeksgebied waarschijnlijk enkeerdgronden voorkomen. Eerdgronden zijn gronden met een niet vergraven, humushoudende bovengrond die tussen de 15cm en 50 cm dik is. Deze worden ook wel esdekken genoemd. Een esdek is ontstaan door het eeuwenlang opbrengen van potstalstrooisel op de akker. Deze bemesting bestond hoofdzakelijk uit plaggen die in de stal werden gelegd om de uitwerpselen van het gestalde vee op te vangen. De plaggen werden met de uitwerpselen als mest op de akker gebracht. Op deze wijze kon een akkercomplex op zandgrond gedurende eeuwen jaarlijks opnieuw bebouwd worden zonder dat de bodem uitgeput raakte. De vorming van de esdekken in en rond Wehl gaat terug tot de 11e eeuw. Op deze wijze kon het land rond het akkercomplex gedeeltelijk ontgrond raken, terwijl de akkergrond tot ruim een meter opgehoogd kon worden.

In gebieden met esdekken dient rekening gehouden te worden met een rijk bodemarchief. Aangezien het oorspronkelijke oppervlak vanaf de Middeleeuwen is opgehoogd betekent dit dat de eventueel onderliggende (oudere) archeologische resten meestal goed bewaard zijn gebleven.

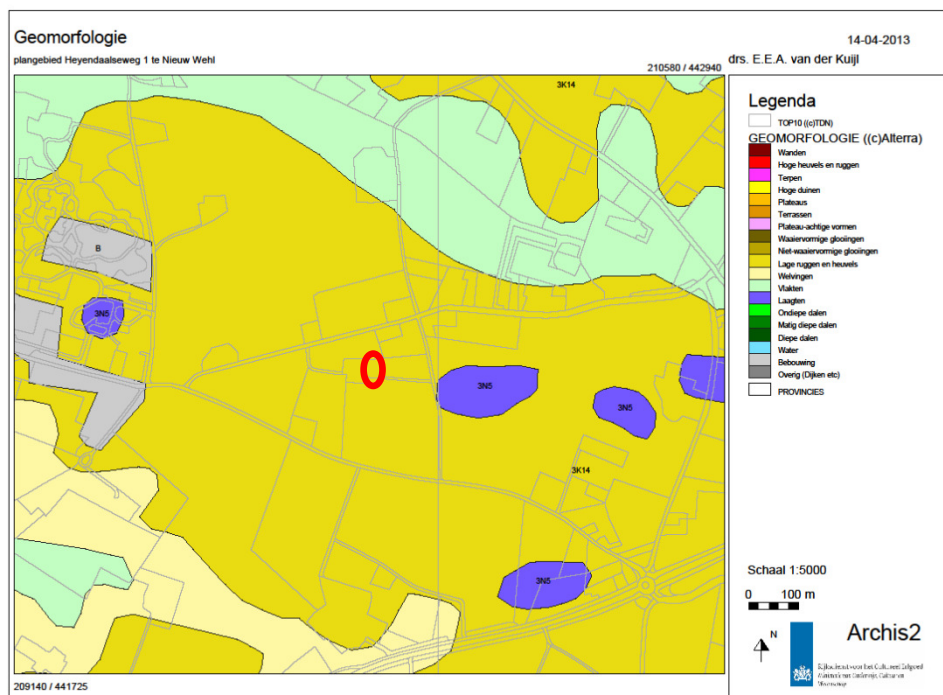
1. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) diepteligging en c) ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in het omringende gebied (binnen een afstand tot ca. 200 m van de onderzoekslocatie) en in de ondiepe ondergrond? d) Hoe dik is de holocene deklaag?

Het plangebied bevindt zich in het dekzandlandschap dat tot het Oost-Nederlandse Plateau wordt gerekend. De ondergrond bestaat uit dekzand behorend tot de Formatie van Boxtel

(Laagpakket van Wierden). De bovengrond bestaat over een groot aaneengesloten gebied uit een laag dekzand met een minimale dikte van 150 tot 500 cm. De top van het pleistocene zand wordt verwacht op een diepte van meer dan 50 cm-mv (Bron: Marinelli, 2005) Het opgebrachte plaggendeek bestaat uit een laag van ongeveer 50 cm dikte (Bron: Marinelli, 2005).

De hoogte van het plangebied bedraagt circa 13,96m +NAP (bron: www.ahn.nl, AHN 2, geraadpleegd d.d. 14-4-2013).

Op de geomorfologische kaart bestaat de omgeving van het plangebied uit dekzandruggen (3K14, zie Afbeelding 2), die aanvankelijk met heide begroeid waren, maar na ontginning in gebruik zijn genomen als akker-/weiland.

Afbeelding 2: Geomorfologische kaart, situering van het plangebied binnen het rode kader (bron: Archis)

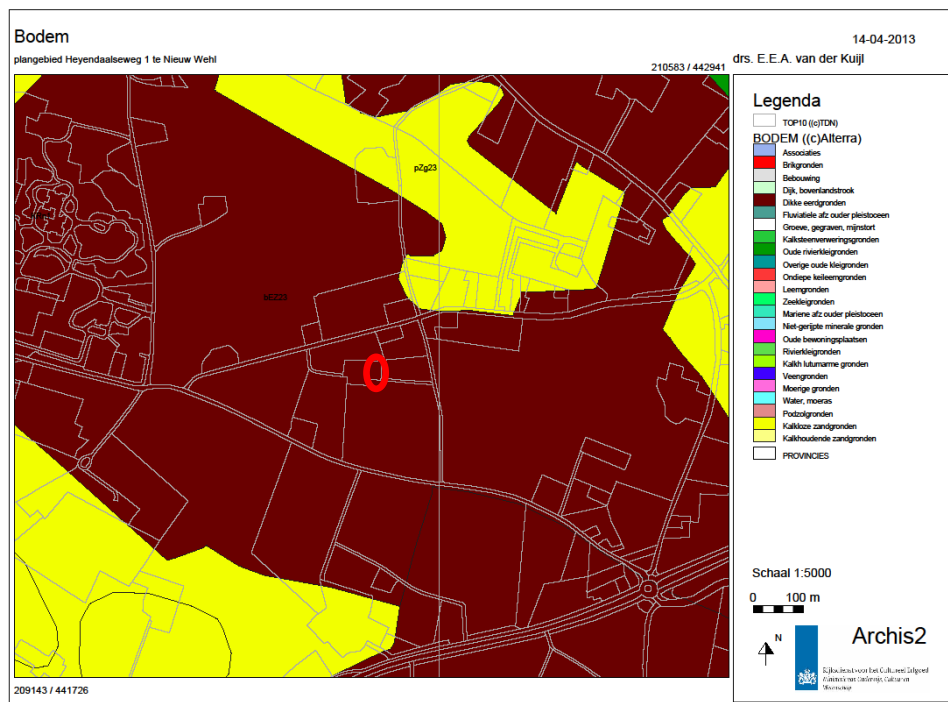
2. Wat is a) de aard (ontstaanswijze en classificatie) b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van natuurlijke bodemhorizonten in het omringende gebied?

Door het jarenlange gebruik van het perceel als akkerland, erf en voor bebouwing kan de natuurlijke bodemopbouw mogelijk voor een deel verstoord zijn. De verstoringen in de zuidelijk gelegen akker betreffen het ontginnen van het gebied dat oorspronkelijk met heide en struweel begroeid is geweest en het afplaggen van het gebied gedurende de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Direct onder deze geroerde laag bevindt zich het oorspronkelijke moedermateriaal (C-horizont), in de vorm van dekzandafzettingen.

Bodem

Het plangebied is op de bodemkaart (zie Afbeelding 3) getypeerd als bEz23, Hoge Bruine Enkeerdgrond, lemig fijn zand. De diepere ondergrond is geclassificeerd als Z14

(zandgronden bron: Bodemkaart 1:250.000, geraadpleegd op Bodemdata.nl op 14-04-2013).

Afbeelding 3: Bodemkaart met de situering van het plangebied binnen het rode kader (bron: Archis)

Grondwater

Het plangebied heeft grondwatertrap VII (G.H.G van >80 cm onder het maaiveld, G.L.G. >120 cm onder maaiveld).

3. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van eventueel aanwezige antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringslagen', bemestingslagen e.d.) in het omringende gebied?

In het plangebied is sprake van een Bruine Enkeerdgrond met een verwachtte (conserverende) laag van ongeveer dan 50 cm (Bron: Bodemkaart 1:50.000 en Marinelli, 2005). De gaafheid en diktes van de afzonderlijke lagen zullen bepaald moeten worden aan de hand van het veldonderzoek.

4. Wat is a) de aard (ontstaanswijze), b) dikte, en c) omvang van eventueel in het omringende gebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, colluvium, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?

Zie ook antwoord op vraag 3. Door het opbrengen van potstalmest met heideplaggen is er een Bruine Enkeerdgrond ontstaan, met een verwachtte (conserverende) laag van ongeveer 50 cm op het dekzand (Bron: Bodemkaart 1:50.000 en Marinelli, 2005).

2.2 Historische ontwikkeling plangebied.

De kern Nieuw Wehl ligt in de Gemeente Doetinchem en heeft zich als agrarische gemeenschap verder ontwikkeld vanaf de middeleeuwse ontginning. Er zijn grote complexen enkeerdgronden aangelegd op reliëfrijk dekzand. Het oorspronkelijke landschap is echter vervlakt door afgraven van hoge zandkoppen en het verplaatsen van humushoudend materiaal naar lagere gebieden.

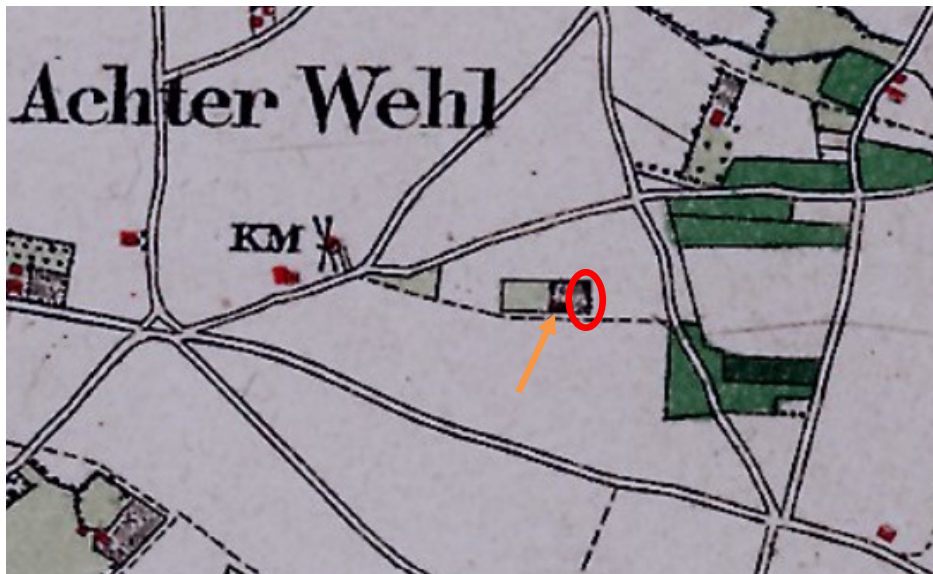
Nieuw-Wehl werd vroeger Achter Wehl genoemd. Hiermee werd aangegeven dat de nederzetting voorbij Wehl was gelegen. In 1933 veranderde dat in Nieuw Wehl. Waarschijnlijk als gevolg van de bouw van een nieuwe kerk. Het kerkdorp heeft zich ontwikkeld aan een kruising van twee wegen. In 1861 werd op 200m NW van het plangebied de korenmolen 'Bernadette' gebouwd. Deze is heden ten dage nog aanwezig.

Plangebied op historische kaarten

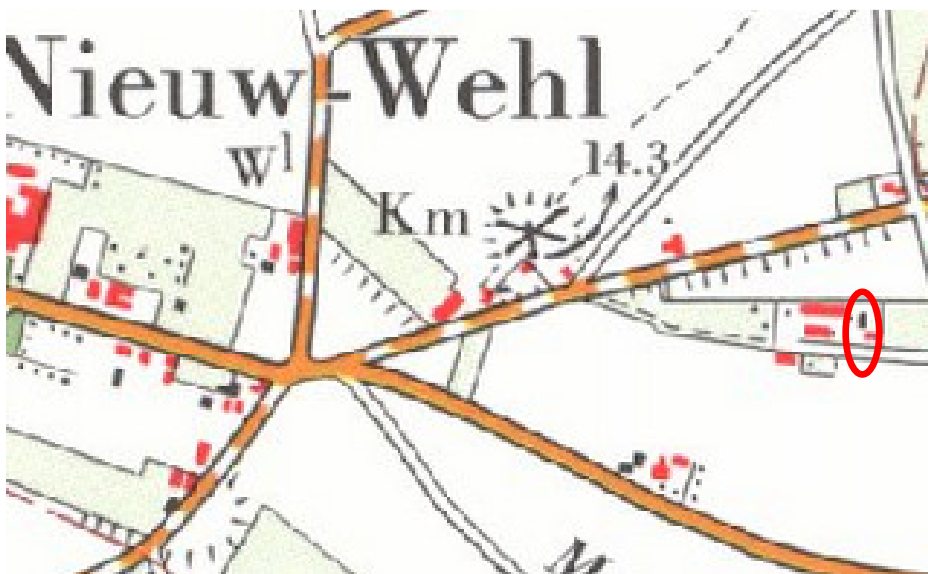
Er is geen kaart van de Man voor de Achterhoek beschikbaar.

Het plangebied is op historische kaarten als volgt aangegeven:

- Op de Hottinger-atlas van Noord- en Oost-Nederland uit 1773-1794 staat in het plangebied geen bebouwing afgebeeld en is het gelegen in een akkerbouwgebied. (Bron: Versfelt 2003).
- Kadastrale kaart 1811-1832 (Wehl, Gelderland, sectie B, Blad 01): plangebied ligt in akkerbouwgebied.
- Van 1832 tot en met 1892 zijn er geen wijzigingen zichtbaar.
- Vanaf de Topografische Militaire kaart van 1892 (Kadaster, kaartnummer 492) is er sprake van één gebouw nabij de erfonsluitingsweg op het erf waar het plangebied deel van uitmaakt.
- Tussen 1954 en 1957 (topografische kaart 40^E, 1954 en 1957) wordt de erfonsluitingsweg vanaf de Heyendaalseweg doorgetrokken naar de Kerkhofweg. Vanaf 1957 (topografische kaart 40^E, 1957) is er sprake van 2 gebouwen op het erf. Het plangebied is een boomgaard.
- Vanaf 1966 is er op het plangebied zelf sprake van 2 gebouwen (zie *Afbeelding 5*)
- Vanaf 1977 (topografische kaart 40^E, 1977) is er sprake van vijf gebouwen op het gehele erf.
- In 1995 is er in het zuidelijk deel van het plangebied een nieuw gebouw aangegeven. Onduidelijk is wanneer dit gebouw is gerealiseerd.

Afbeelding 4: Kadastrale kaart, plangebied in het rode kader. Bij de oranje pijl is het toen aanwezige gebouw aangegeven. (Bron: Kadaster, 1892 kaartnummer 492).

Afbeelding 5: Topografische kaart 1966 met plangebied in het rode kader (bron: Kadaster 1966, kaartnummer 492)

5. Wat is het historisch landgebruik van de onderzoekslocatie en het omringende gebied geweest, uitgaande van a) kaarten van de Man, b) de Hottingerkaart c) het Kadastraal minuutplan, d) de Topografisch Militaire Kaart 1850 en e) het Bonneblad?

De geraadpleegde historische kaarten bevestigen dat het plangebied vanaf de eerste kaarten onderdeel uitmaakte van het agrarisch gebruikte land en vanaf 1892 is op het erf waar het plangebied deel van uitmaakt een gebouw gerealiseerd. Dit erf gaat ontwikkeld zich in de loop van de jaren tot het huidige erf. Het plangebied is in 1892 boomgaard en vanaf 1966 ook bebouwd geraakt.

2.3 Archeologische waarden

In het plangebied zelf heeft nog niet eerder archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Binnen een straal van 750 meter rond het plangebied zijn diverse waarnemingen en onderzoeksmeldingen en één monument opgenomen in Archis (II). Er zijn geen vondstmeldingen bekend.

Tabel 2: Onderzoeken <750m rondom het plangebied (bron: Archis2)

	CAA-nr.	Ligging t.o.v. plangebied en toponiem	Vondsten	Periode
Onderzoek	37094	540m O <i>Kleindorpseweg 3</i>	Aanleiding is: Onderzoek voor haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling nieuw landgoed Selectieadvies: Op basis van de boringen is geconcludeerd dat de bodem in het gebied is verstoord vóór de vorming van het esdek. Het esdek is in één keer opgebracht. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat zich in het gebied archeologische vindplaatsen bevinden. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt archeologisch vervolgonderzoek niet nodig geacht. (Marinelli/ Fèber, 2005, Oranjewoud, rapport 2005.68)	
Onderzoek	14982	695m ZW-ZO <i>Drinkwater Overbetuwe 2</i>	Aanleiding is grondwerkzaamheden voor tracé drinkwaterleiding. Selectieadvies: Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is geadviseerd dat ter plaatse van het tracé waar middelhoog tot hoog is gewaardeerd er een booronderzoek moet plaatsvinden. Deze moet worden uitgevoerd met een dichtheid van 50 m tussen de boringen over de hartlijn van het tracé daar waar archeologische indicatoren zijn aangetroffen moet dit worden verdicht tot 25 m tussen de boringen. (Marinelli/ Fèber, 2003/07, Oranjewoud, rapport 135493)	
Waarneming	7499	188m O <i>Kerkhofweg</i>	Protosteengoed	Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Grijsbakkend aardewerk	gedraaid Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Pingsdorf geelbakkend	Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC tot Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC
			Steengoed	Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Kogelpot	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
Waarneming	408244	540m O <i>Kleindorpseweg 3</i>	Pijp/Pijpekop/pijpesteel	Nieuwe Tijd A: 1500 – 1650 nC tot Nieuwe Tijd C: 1850 – 1950 nC
			Geelbakken aardewerk	gedraaid Middeleeuwen vroeg D:900-1050nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Grijsbakkend aardewerk	gedraaid Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Steengoed	Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC tot Nieuwe Tijd B: 1650 – 1850 nC
Waarneming	22355	375m NNO	Kling Vuursteen	Neolithicum: 5300 – 2000 vC tot Neolithicum: 5300 – 2000 vC
			Bijl Vuursteen	Neolithicum: 5300 – 2000 vC tot Neolithicum: 5300 – 2000 vC
			Vuursteen Afslag	Neolithicum: 5300 – 2000 vC tot Neolithicum: 5300 – 2000 vC
			Aardewerk handgevormd	IJzertijd 800 – 12 vC tot IJzertijd 800 – 12 vC
			Kogelpot	Middeleeuwen vroeg C:725-900 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
			Aardewerk gedraaid	Middeleeuwen vroeg C:725-900 nC tot Middeleeuwen vroeg C:725-900 nC

			Aardewerk gedraaid	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
Waarneming	16811	400m NNO <i>Mariëndaalse Weg</i>	IJzer Slak	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
			Houtskool	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
			Protosteengoed	Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Grijsbakkend gedraaid aardewerk	Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC tot Middeleeuwen laat B:1250-1500 nC
			Pingsdorf geelbakkend	Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC tot Middeleeuwen laat A:1050-1250 nC
			Kogelpot	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
			Hutteleem/ verbrande leem	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
			Ovenrest (waarschijnlijk)	Middeleeuwen laat:1050-1500 nC tot Middeleeuwen laat:1050-1500 nC
Monument	4725	540m O <i>Kleindorp/ Kerkhofweg</i>	Opp. 9.046 m ² , Terrein van hoge archeologische waarde	Terrein met sporen van nederrzetting uit de late Middeleeuwen

6. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen ('waarnemingen' inclusief uitkomsten historisch kaartonderzoek uit 5) zijn reeds binnen het onderzoeksgebied en/of binnen de landschappelijke eenheden rondom de onderzoekslocatie bekend? Vermeld per vondst- en/of spoorcomplex minimaal: a) bronvermelding (onderzoeksrapportages, ARCHIS-gegevens), b) de materiaalcategorieën, c) ouderdom, d) ruimtelijke (geografische) verspreiding, e) stratigrafische verspreiding (diepteligging en/of dikte vondstlaag), f) fragmentatie, g) waarnemingsmethode, h) interpretatie, dat wil zeggen zowel systemisch (indien redelijkerwijs uit de gegevens af te leiden) als volgens het principediagram in figuur 2 op pagina 52 (zo gespecificeerd mogelijk (top-down typering) op basis van de waarnemingen).

Zie Tabel 2 op pagina 15 voor detailinformatie. De waarnemingen in Archis geven een indicatie dat er in de omgeving al vanaf het Neolithicum bewoning voorkomt. De grootste trefkans bestaat voor vindplaatsen uit de periode Late Middeleeuwen tot en met Nieuwe Tijd.

2.4 Archeologisch verwachtingsmodel

Op grond van de bekende geologische, landschappelijke, aardkundige, archeologische en historische gegevens in en rond het plangebied kan de archeologische verwachting worden bepaald. De archeologische verwachting van het plangebied, conform Archeologische Waarden- en Verwachtingenkaart 2010 en de beleidskaartkaart 15 december 2010 van de Gemeente Doetinchem, is in de navolgende tabel opgenomen. Waarbij de categorie refereert aan de Beleidskaart en het profiel aan de

AWV	Verwachting	beleidsadvies
Categorie 5	Hoog. Eventuele archeologische resten afgedekt door een plaggendeek, waarschijnlijk goed geconserveerd.	Bij bodemingrepen dieper dan 40 cm – Mv of dieper dan de bekende bodemverstoring en bij plangebieden groter dan 100m ² vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek.

In het nieuwe 'Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek'. Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken 2012. (RAAP-rapport 2501) is als ondergrens 250 m² vermeld. Deze nieuwe ondergrens is als uitgangspunt voor dit onderzoek gebruikt.

Archeologische verwachting

Dekzandruggen/- koppen zijn gebieden die wat betreft hoogteligging, reliëf en bodemvochtigheid voor wat betreft archeologie een hoge (waardevolle) positie innemen in het dekzandlandschap.

De waarnemingen in Archis (zie tabel 2) geven geen indicatie dat er in de directe omgeving al vanaf het Neolithicum bewoning voorkomt.

De kans op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen vanaf het Neolithicum tot aan de vroege middeleeuwen worden laag geacht. De vondsten die worden verwacht zijn losse(strooi)vondsten en mogelijk archeologische resten die in verband staan met bewoning op nabij gelegen hoge gronden. Hierbij kan gedacht worden aan afvaldumps, rituele dumps, haardkuilen en losse vuurstenen artefacten.

Indien er eventueel archeologische resten aanwezig zijn komen deze direct aan of onder het maaiveld voor. De vondstenlaag van deze resten zal zich niet dieper bevinden dan ca. 50 cm beneden het huidige maaiveld. Organische resten en bot zullen door de overwegend droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Andere typen indicatoren zoals aardewerk en houtskool zijn waarschijnlijk matig goed geconserveerd.

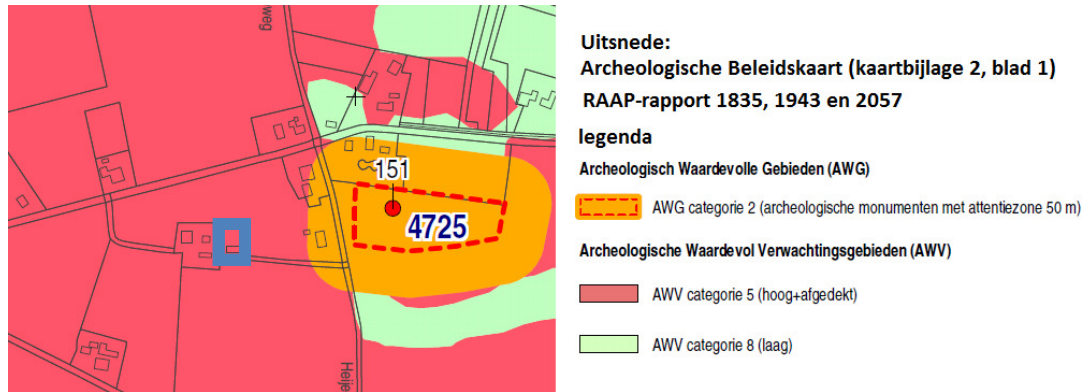
De kans op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen vanaf de late middeleeuwen tot aan de nieuwe tijd worden hoog geacht. De vondsten die worden verwacht zijn losse(strooi)vondsten en mogelijk archeologische resten die in verband staan met bewoning op nabij gelegen hoge gronden. Hierbij wordt gedacht aan afvaldumps, restanten van erven, akkercomplexen, oude verkavelingen, ontginningssporen, esgreppels, zandpaden, en veldovens.

Verstoringskans:

Het plangebied heeft voor zover het te herleiden is op historische kaarten, na de heideontginning vanaf de eerste kaarten een hoofdzakelijke agrarische bestemming gehad met een erffunctie vanaf eind 19^e eeuw tot heden. Hier mag verwacht worden dat de bodem een zekere mate van verstoring kan hebben.

Uit informatie van de eigenaren van de locatie blijkt echter dat de bodem ter plaatse van de nieuwbouw flink is verstoord door de (voormalige) aanwezigheid van eerdere bebouwing (en

sloop daarvan), alsmede het reeds voorbereiden van de bouw van de loods door het aanbrengen van een laag puin en zand. Dit zal naar verwachting geleid hebben tot een verstoring van de bodemopbouw tot in de top van het dekzand.

Afbeelding 6: Gemeente Doetinchem Archeologische waarden- en verwachtingenkaart (RAAP, 2010), met het plangebied in het blauwe kader.

Tabel 3: Archeologische verwachting plangebied

Periode	Verwachte vindplaatstypen	Verwachte grondlaag (diepte)
Late Middeleeuwen - Nieuwe Tijd	Restanten van boerenerven, akkercomplexen, oude verkavelingen, ontginningsporen, esgreppels, zandpaden, veldovens	in of direct onder de oude akkerlaag
Romeinse Tijd - Vroege Middeleeuwen	Nederzettingsterreinen, grafvelden, resten van ijzerbewerking, dumps, meilers	direct onder de oude akkerlaag
Bronstijd - IJzertijd	Nederzettingsterreinen, urnenvelden resten van ijzerbewerking, meilers, dumps	BC-horizont en top van de C-horizont
Neolithicum	Nederzettingsterreinen, jachtkampen, haardplaatsen/haardkuilen, vuursteenstrooiingen	Top van de C-horizont

2.5 Synthese

7. Gegeven 1 tot en met 4; met welke (primaire) natuurlijke formatieprocessen (fasen van sedimentatie, erosie, laterale verplaatsing, bodemvorming, degradatie, e.d.), heb je te maken in het onderzoeksgebied.

Het dekzand maakt deel uit van de Formatie van Boxtel (Laagpakket van Wierden). Het gebied kan in de Late Middeleeuwen tot de Nieuwe Tijd mogelijk herhaaldelijk zijn afgeplagd om de hogere delen mee op te hogen. Door het afplaggen kunnen vindplaatsen in de top van het dekzand zijn beschadigd. De vorming van het esdek heeft als bijkomstigheid dat het eventuele vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen en ouder beschermd (heeft) tegen (sub)recente bodemingrepen als ploegen en frezen. De verwachting is dat oudere vindplaatsen hierdoor relatief goed bewaard zijn gebleven. De verwachte dikte van de conserverende laag wordt op basis van veldonderzoek 540m ten oosten van het plangebied, ingeschat op 50cm (bron: Marinelli, 2005)

8. Gegeven 5 en 6; met welke (primaire) culturele formatieprocessen (grondbewerking, bemesting, ophoging, betreding, percelering, [de-] constructie, materiaaltypen, materiaalgebruik en materiaaldepositie e.d.) heb je te maken in het onderzoeksgebied [inclusief (sub)recente bodemverstoring als gevolg van (sub)recent landgebruik/inrichting]?

Er is sprake van erf op een ondergrond van dekzand. Er zijn behalve de agrarische bewerking, de inrichting van het erf en de bebouwing ook andere ingrijpende bodemverstoringen bekend. Uit informatie van de eigenaren van de locatie blijkt dat de bodem ter plaatse van de nieuwbouw flink is verstoord door de (voormalige) aanwezigheid van eerdere bebouwing (en sloop daarvan), alsmede het reeds voorbereiden van de bouw van de loods door het aanbrengen van een laag puin en zand.

9. Gegeven 7 en 8; welke kunnen een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming (geografisch en stratigrafisch) van eventuele aanwezige vondstspredingen, de vondstdichtheid, vondst- en spoor niveaus (stratigrafisch), en de fysieke kwaliteit van eventueel aanwezige archeologische resten?

Door de relatieve hoge ligging op het dekzandplateau en in de totale omgeving, is het plangebied geschikt voor permanente bewoning vanaf de prehistorie. De kans op vindplaatsen uit deze periode is echter laag. Het bewerken van de grond van het plangebied kan tot eventuele aantasting van vindplaatsen hebben geleid, waarbij spoor- en/of vondstniveaus gedeeltelijk zijn verdwenen.

10. Gegeven 1 tot en met 9: wat is de aard (mobilia [materiaalsoorten, fragmentatie, dichtheden], immobilia, ruimtelijke en stratigrafische spreiding, etc.) van (mogelijk) aanwezige vondst- en/of spoorcomplexen?

Verwacht wordt dat de vondstverspreiding uit de periodes vóór de late middeleeuwen van alle materiaalsoorten laag zal zijn. Voor de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd geldt een hogere vondstdichtheid. Vondstmateriaal kan bestaan uit aardewerkfragmenten, houtskoolfragmenten, bouw materiaal, slakmateriaal en fosfaten.

11. Hoe manifesteren deze zich tijdens prospectieonderzoek (prospectiekenmerken, geografisch en stratigrafisch)?

Vondstmateriaal kan door bewerking van de grond aan de oppervlakte zijn gebracht of als dit niet het geval is zal het vondstmateriaal aangetroffen worden in de sporen en cultuurlagen op de top van de C-horizont (dekzand) en op de overgang van de B- (indien aanwezig) naar de C-horizont. Er is naar verwachting geen aantoonbaar geografisch onderscheid in dichtheid van sporen en vondsten binnen het plangebied.

12. Welke vondst- en/of spoorcomplexen (conform het principediagram) kunnen binnen het onderzoeksgebied aangetoond worden? Licht beargumenteerd toe.

Verwacht wordt, gegeven de Archis-waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied dat met name complexen met een lage dichtheid aan vondsten en sporen, vondstlaag gedeeltelijk opgenomen in bouwvoor (Type 4d) kunnen worden aangetoond. Indien sprake is van een goede vondstzichtbaarheid dan kunnen aan het maaiveld verploegde vondsten aangetroffen worden zoals scherven aardewerk, houtskool, slakmateriaal of bewerkt vuursteen. Sporen die met behulp van booronderzoek kunnen worden aangetoond zijn met name de grotere fenomenen zoals haardplaatsen, greppels, waterputten, infrastructuur, muurwerk, leemvloeren. Standsporen zoals paalkuilen, paalsporen en wandgreppels zijn niet of nauwelijks aan te tonen met behulp van booronderzoek.

13. Met de inzet van welke zoekmethoden (detectie- en waarnemingsvorm, monsterbehandelingen zoekstrategieën) kunnen deze vondst- en/of spoorcomplexen (indicatoren) systematisch opgespoord worden (zoeksleuven, booronderzoek, veldkartering, geofysisch etc.)? Licht beargumenteerd toe met verwijzing naar de verschillende KNA-leidraden.

In relatie tot de oppervlakte van de geplande ontwikkeling worden er op verzoek van de opdrachtgever, in overleg met de gebiedsregisseur van gemeente Doetinchem, minimaal 3 controleboringen gezet om de intactheid van de bodem te onderzoeken en de aanwezigheid van vindplaatsen te toetsen. De diameter van de boringen is 15 cm en de boorkernen moeten (nat) worden uitgezeefd over een metalen zeef met een maaswijdte van 4 mm om de opgeboorde grond te controleren op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals scherven aardewerk, vuursteen, botfragmenten, fosfaten en houtskoolresten. De boringen worden ingemeten ten opzichte van het maaiveld. Daarnaast zal vanwege de goede vondstzichtbaarheid een veldverkenning worden uitgevoerd. Deze onderzoeksmethode (booronderzoek) is geschikt voor het opsporen van vlaknederzettingen, maar niet voor steentijdvindplaatsen, grafvelden of kleine fenomenen zoals veldovens, slakkendumps en meilerkuilen. Voor een verdere detaillering van de beperkingen van booronderzoek, zie KNA Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: controleboringen (Tol et al., 2006).

Op grond van de intactheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van vindplaatsen kan in overleg met het bevoegd gezag besloten worden om het booronderzoek op te schalen naar de karterende fase. Het karterend onderzoek bestaat uit een verdere verdichting van het boorgrid. Uit vergelijkbaar onderzoek van met name de Brabantse zandgronden en de Veluwe blijkt dat een groot aantal vindplaatsen niet goed is te waarderen met behulp van booronderzoek. Het heeft daarom de voorkeur om bij een intacte bodem en aanwijzingen voor een eventuele vindplaats een vervolgonderzoek uit te laten voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek is voorbehouden aan gecertificeerde bedrijven op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen.

3 Booronderzoek

3.1 Werkwijze Booronderzoek

Uit informatie van de eigenaren van de locatie blijkt echter dat de bodem ter plaatse van de nieuwbouw flink is verstoord door de (voormalige) aanwezigheid van eerdere bebouwing (en sloop daarvan), alsmede het reeds voorbereiden van de bouw van de loods door het aanbrengen van een laag puin en zand. In overleg met de regisseur van de gemeente Doetinchem (e-mail J. Geerdink, 13-04-2013) en op verzoek van de opdrachtgever is het archeologisch onderzoek als volgt ingestoken:

- Uitvoeren archeologisch bureauonderzoek;
- Verrichten van enkele controleboringen t.b.v. aantonen verstoring bodem.

In totaal zijn 3 boringen geplaatst met een Edelmanboor met een boordiameter van 15 cm op het onverharde deel van het plangebied. Dit deel bestond ten tijde van het onderzoek uit een vers geploegde akker. Hierbij kon circa 60 % van het toekomstige bouwblok daadwerkelijk worden onderzocht. Het overige deel van het toekomstig bouwblok is verhard met stelconplaten en kon niet worden onderzocht met behulp van handboormaterieel. De boringen zijn doorgezet tot minimaal 25 cm in de C-horizont. De exacte locaties zijn ingemeten met een meetlint (x- en y-waarden). Van alle boringen is de maaiveldhoogte afgeleid van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2).

Het opgeboorde sediment is in het veld bodemkundig beschreven en de archeologisch relevante bodemlagen zijn nat gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm en geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, verbrande leem, bot etc.. De boringen zijn beschreven conform de NEN 5104 en de bodemclassificatie volgens De Bakker en Schelling (1989).

3.2 Resultaten

Geologie en Bodem

Voor de ligging van de boorpunten wordt verwezen naar Bijlage 4, De resultaten van de boringen (de boorbeschrijvingen) zijn opgenomen in Bijlage 5. De hoofdlijn van de bodem (boring 3) kan als volgt worden weergegeven.

Diepte (cm – mv)	Samenstelling	Interpretatie
Vanaf maaiveld tot 30 cm	Grijsbruin iets humeus fijn sitig zand	Ap; bouwvoor
Tussen 30 cm en 70 cm	Bruingeel gemengd fijn iets siltig zand met leembrokjes, plastic en houtsnippers, vlekkelig	Menglaag; A/C horizont, verploegd
Tussen 70 cm en 120 cm	Geel fijn sterk siltig zand	Dekzand; C-horizont

Het booronderzoek is op 22 april 2013 uitgevoerd door drs. E. van der Kuijl (senior KNA archeoloog / senior prospector) in aanwezigheid van de opdrachtgever. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat sprake is van een 'recent' geroerde bodem, waarbij behalve de bouwvoor ook de bodemlaag eronder tot een diepte van 70 cm-mv is omgezet. In deze laag is een grote hoeveelheid houtsnippers aangetroffen. Deze houtsnippers liggen ook aan de oppervlakte als gevolg van bedrijfsactiviteiten (compostering van tuinhout). De geroerde laag gaat op een diepte van 70 cm-mv over in het onderliggende dekzandpakket, dat geen

sporen van menselijke beïnvloeding vertoond. Na het booronderzoek is een oppervlakteverkenning uitgevoerd, waarbij behalve subrecent vondstmateriaal uit de 20^e en 19^e eeuw, geen archeologische indicatoren zijn aangetroffen.

Afbeelding 7: Overzichtsfoto van boring 3.

14. Wat is a) de aard (ontstaanswijze, textuur, kleur), b) diepteligging en c) ouderdom van de relevante natuurlijke afzettingen in de ondiepe ondergrond ter plaatse van het onderzoeksgebied? d) hoe dik is de holocene deklaag?

De bouwvoor is circa 30 tot 50 cm dik en gaat via een menglaag/geroerde laag (A/C profiel) over in de top van het dekzand. De totale dikte van de antropogene deklaag bedraagt 70 cm. Het natuurlijke dekzand begint op een diepte van 70 cm-mv en is sterk siltig van karakter.

15. Wat is a) de aard (kleur, textuur, samenstelling), b) diepteligging, c) genese en d) gaafheid van natuurlijke en eventueel antropogene bodemhorizonten (akkerlagen en overige 'verstoringsslagen', bemestingslagen e.d.), ter plaatse van het onderzoeksgebied?

Voor het beantwoorden van deze vraag wordt verwezen naar de tabel op pagina 22. De bodem bestaat uit een subrecent ontgonnen en verploegde AC-horizont met een relatief dunne bouwvoor (Ap-horizont). De ondergrond bestaat uit dekzand.

16. Wat is a) de aard, b) dikte en c) omvang van eventueel ter plaatse van het onderzoeksgebied voorkomende afdekkende lagen en de (geschatte) ouderdom daarvan (plaggendek, stuifzandlaag, kleidek, afvallaag, ophogingslaag)?

Voor het beantwoorden van deze vraag wordt verwezen naar de tabel op pagina 22. Het gaat vermoedelijk om een relatief jonge ontginning, aangezien tijdens de veldverkenning geen indicatoren aangetroffen zijn ouder dan de 19e eeuw. Na de ontginning is een relatief dun plaggendek gevormd.

17. Indien er afdekkende lagen voorkomen; wat is a) de aard (ontstaanswijze, kleur, textuur, samenstelling), b) gaafheid en c) dikte van het onderliggende afgedekte bodemprofiel (natuurlijke en antropogene bodemhorizonten zoals oude akkerlagen) en/of afzettingen?

Voor het beantwoorden van deze vraag wordt verwezen naar de tabel op pagina 22.

Archeologie

18. Wat is a) de diepte tot waarop artefacten van recente ouderdom ('modern' afvalmateriaal) in het bodemprofiel voorkomen en/of b) tot welke diepte in het bodemprofiel is sprake van een 'recente' bodemverstoring (bodemgaafheid)?

Vanwege het ontbreken van archeologische indicatoren is deze vraag niet van toepassing.

19. Toetsing: Uitgaande van de onderzoeksstrategie uit 13, zijn de verwachte vondst- en/of spoorcomplexen (archeologische indicatoren) binnen het onderzoeksgebied aanwezig? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.

De verwachte spoor en vondstniveaus zijn niet aanwezig. Door de subrecent gepleegde bodemverstoring is de ondergrond tot in de top van de C-horizont verstoord. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor archeologische vindplaatsen. De archeologische verwachting kan derhalve bijgesteld worden naar laag.

20. Toetsing: Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, in hoeverre komen de uitkomsten overeen met de resultaten van het bureauonderzoek (toetsen vragen 1 t/m 4)? Geef de mate van zekerheid of onzekerheid aan en licht toe met een beargumenteerde interpretatie.

De waarnemingen uit het bureauonderzoek komen grotendeels overeen met het bureauonderzoek. Wel werd er een dikkere eerdlaag verwacht tot maximaal 60 cm. Dit blijkt niet juist te zijn. Door de relatief korte gebruikperiode en de subrecent uitgevoerd sloop- en graafwerkzaamheden is een eerddek van 30 cm tot maximaal 50 cm gevormd.

21. Evaluatie: Uitgaande van waarnemingen gedaan tijdens het veldwerk, hoe adequaat is de gekozen zoekstrategie geweest (evaluatie vraag 7 t/m 13)? Licht beargumenteerd toe.

De onderzoeksstrategie is adequaat geweest voor het aantonen van de intactheid van de bodemopbouw en het bepalen van de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen uit de periode van de Late Steentijd tot en met de Nieuwe Tijd. Over het verharde deel van het plangebied kunnen geen uitspraken worden gedaan, omdat hier geen handboringen geplaatst konden worden. Op verzoek van de opdrachtgever is alleen het onverharde deel beboord. Door de uitgevoerde bedrijfsactiviteiten, waarbij silo's gesloopt zijn en de grond nadien omgezet is, is de verwachting dat het plangebied is zijn totaliteit geroerd is tot een diepte van 70 cm-mv.

Vanwege het ontbreken van archeologische vindplaatsen en archeologische indicatoren zijn vraag 22 t/m 28 verder niet van toepassing.

4 Conclusie en aanbeveling

4.1 Conclusie

Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd, met een hogere trefkans voor vindplaatsen uit de Late Middeleeuwen tot de Nieuwe tijd. Daarom is op verzoek van de opdrachtgever aansluitend een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in de vorm van controleboringen.

De aangetroffen bodemopbouw bestaat uit een subrecent gevormd eerddek (bruine enkeerd) op een ondergrond van dekzand (lage dekzandrug). Op basis van de onderzoeksinspanning, is geconcludeerd dat er sprake is van een subrecent vergraven bodem, waarbij de ondergrond tot in de top van de C-horizont verstoord is. Hiermee zijn eventuele cultuur- en/of vondstlagen en oppervlakkige sporen verdwenen. Tijdens het onderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Er zijn voor de archeologie geen gevolgen vanuit de voorgenomen bodemingrepen.

Wat betreft landschappelijke ligging en verwacht oorspronkelijk bodemtype geeft het booronderzoek een overeenstemmend beeld met dat wat verwacht werd op basis van het bureauonderzoek. De afdekkende eerdlaag is echter wel iets dunner dan werd verwacht, mogelijk als gevolg van het feit dat de bodem enkele jaren daarvoor afgegraven is. De oorspronkelijke bouwvoor is vermoedelijk voorafgaand aan deze werkzaamheden verwijderd en later weer teruggebracht. De verwachte (sub)recente bodemverstoring (sloop van opstallen en graafwerkzaamheden) is bevestigd met het veldonderzoek.

4.1 Selectie advies

Aangezien tijdens de controleboringen is aangetoond dat de bodem subrecent geroerd is tot in de top van het dekzand, kan de hoge archeologische verwachting bijgesteld worden naar laag. Een voorbehoud moet wellicht gemaakt worden voor het verharde deel van het plangebied en het deel buiten het bouwvlak, waar volgens de opdrachtgever sprake is van een vergelijkbare bodemkundige situatie. Doordat dit terrein verhard is met stelconplaten, konden hier geen controleboringen (handboringen) worden uitgevoerd.

De kans dat de voorgenomen graafwerkzaamheden een bedreiging vormen voor het archeologische bodemarchief is verwaarloosbaar. Hamaland Advies adviseert daarom om geen vervolgonderzoek uit te laten voeren.

4.2 Voorbehoud

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Met nadruk wijst Hamaland Advies erop dat dit selectieadvies nog niet betekent dat reeds bodemversturende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (Gemeente Doetinchem), die vervolgens een selectiebesluit neemt. Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen.

Het selectieadvies zal voorgelegd worden aan de opdrachtgever, het bevoegd gezag (mevrouw drs. Y. van Tienen van Gemeente Doetinchem) en diens adviseur (drs. M. Kocken, Regionaal Archeoloog van Regio Achterhoek).

Project : Bureauonderzoek en Karterend Booronderzoek Plangebied Heyendaalseweg 1 Nieuw Wehl
Kenmerk : EKU/DIR/HAMA/20130492

Verder dient te allen tijde bij het afgeven van een omgevingsvergunning de wettelijke meldingsplicht (ex artikel 53 Monumentenwet 1988) kenbaar te worden gemaakt, om het documenteren van toevalsvondsten te garanderen: *'Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij onze minister'*. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Het verdient aanbeveling ook de verantwoordelijk ambtenaar van de Gemeente Doetinchem (mevrouw drs. Y. van Tienen) hiervan per direct in kennis te stellen.

Gebruikte literatuur

ANWB, 2004; *Topografische Atlas Gelderland. Schaal 1:25.000*. Amsterdam.

Bakker, H. de & Schelling J., 1989; *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland: de hogere niveaus*. Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2005; *Landschappelijk Nederland: De fysisch-geografische regio's*. Assen

Berendsen, H.J.A., 2008; *De vorming van het land: inleiding in de geologie en de geomorfologie*. Assen.

Marinelli M.G. en Fèber D. Ia, 2003/2007; *Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van de drinkwatertransportleiding Overbetuwe Achterhoek*; Oranjewoud rapport 135493, Assen

ROBAS Producties, 1990; *Historische Atlas Gelderland: Chromotopografische Kaart des Rijks*, schaal 1:25.000. ROBAS Producties. Den IJp.

Stiboka / Rijks Geologische Dienst, 1977; *Toelichting op de legenda van de geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000*. Wageningen en Haarlem.

Stiboka / Rijks Geologische Dienst, 1983; *Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000*. Wageningen.

Stiboka, 1976; *Bodemkaart van Nederland 1:50.000 en toelichting op de bodemkaart*. Wageningen.

Tol, drs. A., 2006; *Leidraad inventariserend veldonderzoek Deel: karterend booronderzoek*, 30 maart 2006 vastgesteld door het CCvD Archeologie. Gouda.

Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken 2012; *Archeologie met beleid. Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek*, RAAP-rapport 2501. Weesp.

Op 14 maart 2013 geraadpleegde websites:

www.archis.nl; voor informatie over waarnemingen, vondsten, onderzoeken, Bonneblad, geomorfologie, bodem en GWT

www.kich.nl; voor informatie historische kaart 1900

www.watwaswaar.nl; voor informatie historische kaarten

www.ahn.nl; voor informatie hoogte en coördinaten

www.dans.easy.nl voor rapporten

www.ecal.nu voor informatie over marke Woold

www.bodemdata.nl voor informatie over bodemgegevens

Quickscan natuurtoets Heyendaalseweg 1 in Nieuw-Wehl

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1293

Quickscan natuurtoets Heyendaalseweg 1 in Nieuw-Wehl

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : april 2013

Rapportnummer : 1293
Projectnummer : 2071

Opdrachtgever : Kobessen Milieu B.V.
Contactpersoon : Dhr. J. Geerdink

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	14
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	14
4.2	Wettelijke consequenties	17
5	Conclusie	18
	Bijlage 1 Impressie plangebied	19
	Bijlage 2 Verspreidingsgegevens KISAL	20
	Bijlage 3 Wettelijk kader	21

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen op de locatie Heyendaalseweg 1 in Nieuw-Wehl is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Het plan is om de bestemming van een gedeelte van het perceel te wijzigen van woonbestemming naar bedrijfsbestemming, waarbij één loods wordt gesloopt en wordt vervangen door een nieuwe (grotere) loods. De heer Geerdink van Kobessen Milieu B.V. is betrokken bij de plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Heyendaalseweg 1
Plaats: Nieuw-Wehl
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

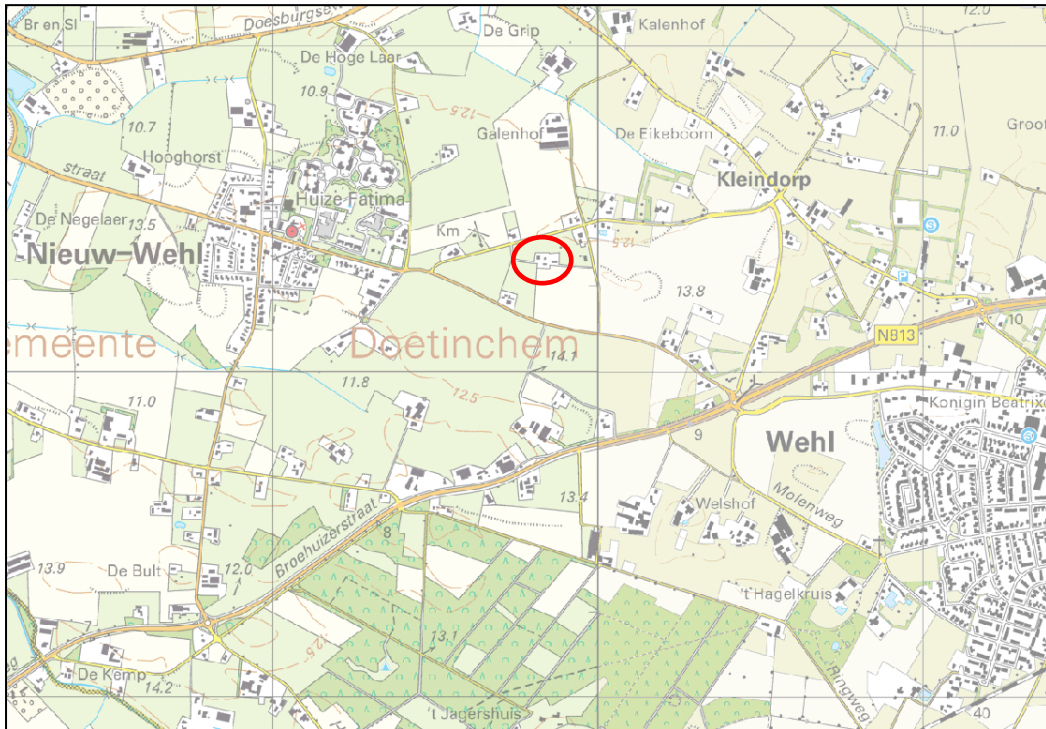
Beschrijving van het plangebied

Het onderzochte plangebied aan de Heyendaalseweg 1 is gelegen in het buitengebied van de gemeente Doetinchem. Het plangebied ligt globaal tussen de woonkernen Wehl en Nieuw-Wehl (zie figuur 1 en 2). Op de locatie is in de huidige situatie een woonhuis met diverse opstallen aanwezig, waarbij een deel van de opstallen wordt gebruikt door een groenbedrijf. Rondom de gebouwen is opgaande begroeiing aanwezig in de vorm van enkele zomereiken, een jong loofhoutbosje, een beukenhaag, tuinbeplanting en diverse verspreid staande loofbomen. De te slopen bebouwing betreft een open loods die in de huidige situatie gebruikt wordt als opslagruimte voor materieel. De locatie voor de nieuw te bouwen loods betreft een grotendeels verhard en intensief gebruikt terrein (zie bijlage 1).

De directe omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische percelen (grasland en maïsakkers) en verspreid liggende bebouwing. Er is weinig opgaande begroeiing aanwezig in de omgeving van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied ligt het bosgebied Stille Wald / 't Jagershuis. Ten noorden van het plangebied stroomt de Wehlse Beek. In de directe omgeving van de planlocatie liggen verder geen natuur- en bosgebieden met hoge natuurwaarden.

Geplande werkzaamheden

Het plan is om de bestemming van een gedeelte van het perceel te wijzigen van woonbestemming naar bedrijfsbestemming. Hierbij wordt één loods gesloopt en vervangen door een nieuwe (grotere) loods. De woning en de twee daarbij behorende bijgebouwen blijven gehandhaafd. De bestemming blijft daar wonen. Ter verevening zal er extra groen aangeplant worden. Er wordt onder andere een fruitboomgaard en extra bosplantsoen aangeplant. Hiermee wordt het bestaande bosje verder uitgebreid. Er wordt geen groen verwijderd.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied Heyendaalseweg 1 (zwart) met de te slopen loods (rood).

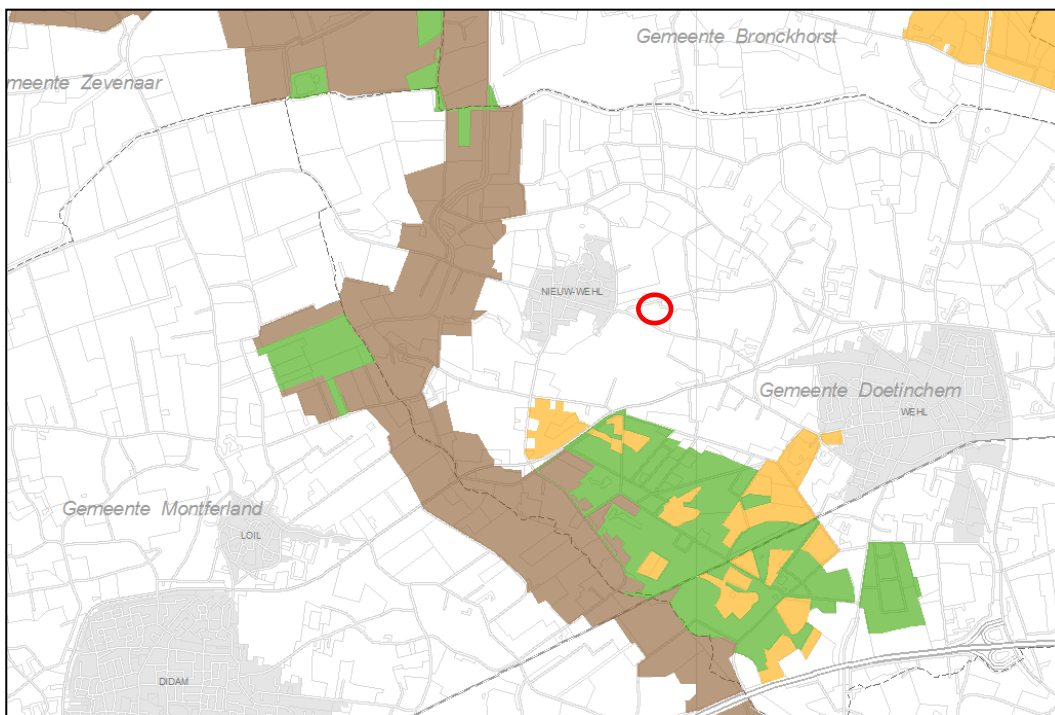
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden, EHS-verwevingsgebieden en ecologische verbindingzones liggen op enige afstand van het plangebied (vanaf circa 800 m).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Effectbeoordeling EHS

In het onderzochte plangebied wordt binnen een bestaand erf 1 loods gesloopt en vervangen voor een nieuwe (grotere) loods. Er wordt geen vegetatie verwijderd. Er treedt geen verdere uitbreiding van het bebouwd gebied op. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na de werkzaamheden op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS-gebieden. De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel' ligt op ruime afstand (ruim 6 km) van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden (o.a. de Gelderse Poort en de Veluwe) liggen op nog grotere afstand van het plangebied (zie figuur 4).

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden 'Uiterwaarden IJssel, Gelderse Poort en Veluwe'.

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden IJssel' en de geplande werkzaamheden in het plangebied zijn nadelige effecten op dit beschermde gebied niet te verwachten. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen niet aangetast worden door de geplande werkzaamheden in het plangebied. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

- 1) Het raadplegen van de databank van Staring Advies. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale databank (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers), gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures.
- 2) Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna. Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:
 - a. Atlas van de flora van Oost-Gelderland
 - b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
 - c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
 - d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
 - e. Vissenatlas Gelderland
 - f. De dagvlinders van Nederland
 - g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	19-04-2013	14.00 uur	Bewolkt – zwaar bewolkt, regen, 14 °C, wind 2-3 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. KISAL

In de natuurdatabank KISAL zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in het plangebied aangetroffen. In de directe omgeving hiervan zijn wel enkele beschermde soorten aangetroffen (zie bijlage 2).

Het betreft de volgende beschermde soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): groene kikker complex, haas en konijn.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis.
- Flora- en faunawet, tabel vogels (streng beschermd): bosrietzanger, grasmus, grote bonte specht, grote lijster, kauw, Kievit, patrijs, scholekster, spotvogel en steenuil.

2. Verspreidingsatlassen

Flora

De Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geeft, voor het kilometerhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (209-442), de aanwezigheid van drie licht beschermde plantensoorten weer: brede wespenorchis, grasklokje en gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral soorten van bos en struweel en het agrarisch gebied. Naast algemene soorten als ekster, merel, Kievit, witte kwikstaart en zwarte kraai zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft voornamelijk vogels van het cultuurlandschap, zoals boerenzwaluw, huiszwaluw, kneu, patrijs en ringmus. Ook de huismus, kerkuil en steenuil, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdiervereniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor het kilometerhok (209-442) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis en veldmuis.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): steenmarter.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Vissenatlas Gelderland maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieën- en vissoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker complex en kleine watersalamander.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): kleine modderkruiper.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): bittervoorn.

Waarnemingen van beschermde soorten reptielen zijn niet bekend geworden. In de bosgebieden Stille Wald en Plakslag, ten zuiden van het plangebied zijn in het recente verleden de streng beschermde hazelworm en levendbarende hagedis aangetroffen (o.a. eigen waarnemingen). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied betreft een te slopen opslagloods binnen een bestaand erf. Aan de zuidzijde van de te slopen loods zal een nieuwe loods gebouwd worden. De ruimte rondom het te slopen gebouw wordt intensief gebruikt. Rondom de gebouwen groeien algemene kruiden en grassen van voedselrijke en ruderales omstandigheden. Hier groeien onder andere grote brandnetel, grote weegbree, smalle weegbree, ridderzuring, gewone paardenbloem, kweek en kleine veldkers.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Geschikte groeilocaties voor de, in de literatuurstudie vermelde, brede wespenorchis, grasklokje en gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) zijn niet aanwezig binnen het plangebied. In enkele bermen en graslanden rondom het plangebied bevinden zich geschikte groeiplaatsen voor de gewone vogelmelk. Beschermde plantensoorten worden niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen en het intensieve gebiedsgebruik. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en bodemgesteldheid bevestigen dit.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: ekster, houtduif, huismus, koolmees, Kievit, kauw en zwarte kraai. Een deel van de aangetroffen soorten broedt mogelijk in het plangebied. Er zijn diverse nestkastjes voor zangvogels opgehangen. De aanwezige huismussen broeden onder de hoekpannen van het woonhuis (mededeling bewoner). De te slopen loods is niet geschikt als broedlocatie voor vogels. Er hangen geen nestkasten voor bijvoorbeeld kerkuil of steenuil in de loods. Verder is het erf met bijbehorende beplanting geschikt als foerageergebied voor enkele vogelsoorten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn (geen) sporen van beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn de licht beschermde soorten haas en mol aangetroffen (Flora- en faunawet, tabel 1). Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door overige algemene, licht beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 1) als egel, huisspitsmuis, konijn, mol en veldmuis. De aanwezigheid van deze soorten wordt bevestigd door de literatuurstudie. In de literatuurstudie wordt verder melding gemaakt van de volgende matig beschermde soort: steenmarter (zie paragraaf 3.2.1.).

Steenmarter

Incidenteel kan de steenmarter het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter wordt niet verwacht in de te slopen loods. Er bevinden zich geen geschikte schuilgelegenheden en er zijn geen sporen van steenmarters (uitwerpselen, prooiresten, latrines en/of pootafdrukken) aangetroffen. Op het nabijgelegen Fatima terrein (Nieuw-Wehl) worden regelmatig steenmarters waargenomen (mededeling bewoners). Vermoedelijk komen de waarnemingen van steenmarters binnen het betreffende kilometerhok (209-442) uit dit gebied.

Overige matig of streng beschermde zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde (grondgebonden) zoogdieren.

Vleermuizen

De te slopen loods is door het ontbreken van dakbeschot, spouwmuren en de open constructie niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De Zoogdieratlas noemt het voorkomen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Verblijfplaatsen van deze gebouwbewonende soorten bevinden zich elders in het atlasblok waarbinnen het plangebied valt.

De directe omgeving van het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er worden geen bomen gekapt waardoor de foerageermogelijkheden aanwezig blijven en mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende soorten niet in gevaar komen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Er bevinden zich geen voortplantingsbiotopen voor amfibieën binnen de grenzen van het plangebied. In de wijde omgeving van het plangebied liggen enkele (tuin)vijvers, sloten, greppels en de Wehlse Beek die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor licht beschermde amfibieënsoorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker complex en kleine watersalamander (zie paragraaf 3.2.1). Incidenteel kan een zwervend individu van een licht beschermde amfibieënsoort het plangebied doorkruisen. Streng beschermde soorten worden hier niet verwacht door het ontbreken van zowel geschikt voortplantingswater als geschikt landbiotoop.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en ook niet te verwachten. In de bosgebieden ten zuiden van het plangebied (Stille Wald en Plakslag) komen de beschermde soorten levendbarende hagedis en hazelworm voor. Deze soorten worden in het plangebied en de directe omgeving hiervan niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Geschikt leefgebied in de vorm van structuurrijke, zonbeschenen heide- en bosvegetaties zijn niet aanwezig in het plangebied.

Vissen

Beschermde vissen zijn hier niet aangetroffen en door het ontbreken van open water ook niet te verwachten. De in de literatuur vermelde beschermde vissoorten bittervoorn en kleine modderkruiper zijn vermoedelijk in de nabijgelegen Wehlse Beek aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen. Beschermde ongewervelden worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

De geraadpleegde literatuur vermeldt het voorkomen van de licht beschermde brede wespenorchis, gewone vogelmelk en grasklokje (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van het plangebied. Het plangebied is echter ongeschikt als groeiplaats voor deze soorten door het ontbreken van geschikte omstandigheden en het intensieve gebiedsgebruik. Voor licht beschermde soorten geldt bovendien automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de natuurdatabank KISAL en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland zijn in het plangebied geen groeiplaatsen van streng beschermde soorten aangetroffen. Dit wordt bevestigd door het veldbezoek. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringseffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

In het naastgelegen woonhuis broeden huismussen. De mussen broeden hier onder het dak van de woning. Dit gebouw blijft behouden. De directe omgeving blijft bovendien na de ingreep voldoende functioneren als foerageer- en leefgebied voor deze vogelsoorten. Door de beoogde extra groenaanplant zal het plangebied nog geschikter leefgebied vormen voor de huismus. De te slopen loods is ongeschikt voor de huismus en overige soorten waarvan de vaste rust- en

verblijfplaatsen en nesten jaarrond beschermd zijn. Incidenteel gebruik door enkele van deze vogelsoorten zoals de huismus is wel mogelijk.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn met uitzondering van de matig beschermde steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het voorkomen van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. Geschikte verblijfplaatsen zijn niet aanwezig. De steenmarter kan mogelijk wel incidenteel gebruik maken van het plangebied als foerageergebied en migratieroute. Het plangebied is echter geen essentieel leefgebied of migratieroute voor de soort.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja

Biedt de te slopen bebouwing mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Nee → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Ja

Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de boom (bomen)?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Nee → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is niet noodzakelijk.

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten door het ontbreken van gebouwen met (geschikte) schuilgelegenheden. Het plangebied en de directe omgeving is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Uit het bronnenonderzoek zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis bekend geworden. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn vermoedelijk buiten het plangebied aangetroffen.

De geplande ingreep heeft geen negatief effect op de vleermuissoorten door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied. Bovendien zal het plangebied na de beoogde extra aanplant rondom de nieuw te bouwen loods nog geschikter worden als foerageergebied voor vleermuizen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Heyendaalseweg 1 in Nieuw-Wehl trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is **niet** noodzakelijk.